

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Alternativa: Italijanska ali nemška Avstrija?

K IZVAJANJEM BERLINSKEGA POSLANIKA BALUGDŽIČA.

V beograjski »Politiki« je objavil naš berlinski poslanik Živojin Balugdžić interesanten članek o vprašanju »anšlusa« in zadevi, ki so ž njim v zvezi. Uvodoma ugotavlja, da ni povsem netočno nemško zatiranje, da takozvani »Drang nach Osten« ni bil nemškega, marveč avstrijskega izvora; nato pa ob ravnanju stališče Hitlerjeve Nemčije do vprašanja »anšlusa«. Dasi je v Hitlerjevem programu zares med prvimi cilji pri ključitvi Avstrije k Nemčiji, trenutno Berlin tega ne forsira, ker se zaveda, da bi vključitev Avstrije v sedanjih razmerah samo povečala težkoče, ki jih je treba premagati pri notranji preureditvi države, ki bo zahtevala nekaj let resnih naporov. Nemška akcija je zato usmerjena vsaj zaenkrat le v smer tihega, mirnega in postopnega pripravljanja podlage za »anšlus«. Velele in druge države so pa proti »anšlusu« iz načelnih razlogov, iz nezaupanja do Nemčije, ki bi se tako povečala in okrepila. Vendar, pravi Balugdžić, ne gre vsem le za to, da se ohrani samostojnost Avstrije, temveč se hočejo preprečiti »anšlus« bolj zaradi tega, da bi si potem samostojne Avstrije osvojile — Podonavje.

Značilno je, naglašava avtor članka, da vodi Italija tak boj za ohranitev avstrijske samostojnosti prav sedaj, ko Mussolini vendar dobro ve, da za Nemčijo samo vprašanje »anšlusa« ni na prvem mestu in niti ne aktualno. Prav tako značilno je pa tudi, da prihaja italijanska akcija v času, ko sta mala antanta in balkanska zveza stopili kot dva važna politična faktorja v mednarodno arno. Nezaupanje evropske javnosti do Mussolinijevih naporov je zato docela upravičeno. Prodiranje Italije v Podonavje vzbuja sum, da ji gre za spremembo teritorialnega stanja, torej za revizijo. Spričo teh okoliščin ni odveč vprašanje, kaj je trenutno ohranitev miru v Evropi bolj nevarno, skrb Italije za Avstrijo ali nemško mirno delo za »anšlus«? V Avstriji si očitno niso na jasnem glede nevarnosti, v katero se podajajo, ko grade svojo samostojnost le na pomoči Italije. Hitler se rašuje začuden, od kod pripada Mussoliniju pravica reševati avstrijsko vprašanje, ko se njemu kot voditelju vseh Nemcev iz Rima istočasno odreka. Evropska javnost zasleduje z velikim zanimanjem ta tihi boj med Rimom in Berlinom. Dr. Beneš je izjavil v svojem imenu in v imenu male antante, da se ne smejo dovoliti nobene kombinacije, ki bi zahteva-

le od Avstrije nastopiti sovražno napram Nemčiji. To je najmanj, kar moremo trenutno zahtevati od vesele. Če Avstrija še ni nemška, je na vsak način še veliko manj italijanska!

Izvajanja našega odličnega diplomata v »Politiki« nam odkrivajo nekatere važne nove momente in dokazujejo obenem, da je za nas »skrb« Italije za Avstrijo dosti bolj nevarna, kakor nemško delo za »anšlus«. Isto smo dokazovali mi v nešteti razmotrivanjih na tem mestu, zlasti o priliki zadnjega Mussolinijevga govora in tihotapljenja orožja iz Italije v Avstrijo in Madžarsko. Toda med tem so nastali še zelo važni novi momenti. Na pobudo Italije je stavila Madžarska Poljski predlog, naj pristopi k zvezi Italija, Avstrija, Madžarska. Kakšen pa naj bi bil namen te zveze, nam je povedal Evgen Tombor, v budimpeštanskem »Mágyarság«: razkosanje Češkoslovaške, »korektura« meje v Transilvaniji in »rešitev jugoslovanskega vprašanja po želji Italije«. Če je doslej še kdo dvomil o pravem namenu italijanske politike v Podonavju in »utrjevanju avstrijske samostojnosti«, potem po izvajanjih gosp. Balugdžića, vsem navedenem in po snabljenju Poljske, pač ne more več. Prvi cilj Italije je uničenje Jugoslavije, drugi pa popolno politično in gospodarsko zavojevanje Podonavja in Balkana!

Če pa ni o teh vprašanjih nobenega dvoma več, potem je pač napočil čas, da se ukrene vse potrebno, da se ti nameni enkrat za vselej preprečijo. Pri odločitvi pred alternativo: ali Italija ali Nemčija? bo ves jugoslovanski narod za Nemčijo proti Italiji. Prav gotovo pa tudi interesi Čehoslovakov in Rumunov niso nič drugačni od naših. Dogodki zadnjega časa so pokazali, da je javno mnenje v državah male antante, razen marksistov in nekaterih petreficiranih konservativstov, odločno naklonjeno zblizanju z Nemčijo. V tem smislu so govorili o priliki proračunske debate v skupščini in senatu tudi vsi naši poslanci in senatorji. Prav tako pa vidimo tudi v Nemčiji vsak dan bolj iskreno voljo za sporazum z nami. Zgodovinsko poslanstvo male antante bi bilo sedaj, nastopiti še pot posredovanja med Berlinom in Parizom! Za tak sporazum je potrebna samo dobra volja, kajti med Nemčijo in Francijo dejansko ni nobenih večjih stvarnih spornih vprašanj, na vsak način pa jih je neprijemno manj kakor med Italijo in Francijo!

Program Jevtičevega polovanja v Turčijo

SPREJEM V CARIGRADU IN ANKARI. NAŠEGA ZUNANJEGA MINISTRA BO SPREJEL TUDI KEMAL PAŠA.

ANKARA, 14. aprila. Anatolska agencija poroča, da bo jugoslovanski zunanji minister Jevtić z ženo in svojim spremstvom prispel v Ankaro 18. t. m. na službeni obisk. Na meji pri Karagači bodo jugoslovanskega zunanjega ministra pozdravile tamošnje oblasti in direktor kabineta zunanjega ministra. Minister Jevtić bo dospel v Carigrad 17. t. m., kjer ga bodo na kolodvoru pričakovali in pozdravili carigradski valija, mestni poveljnik in direktor javne varnosti. Vojaška četa bo izkazala čast ministru Jevtiću, ki se bo nato podal v hotel »Pera Palace« in po raznih sprejemih še istega

dne nadaljeval pot v Ankaro, kjer ga bo na kolodvoru pričakoval in pozdravil Tevfig Ruzdi bej, nadalje ga bodo pozdravili višji uradniki zunanjega ministrstva in predstavniki mesta ter vojaških oblasti. Tudi tu mu bo izkazala čast posebna vojaška četa. Gosti se bodo nato podali v hotel »Ankara Palace«, kjer so zanje rezervirane sobe. Minister Jevtić bo ostal v Ankari do 20. t. m. in bo nato odpotoval v Carigrad, odkoder se bo vrnil v Beograd. Jugoslovanskega ministra Jevtića bo ob tej priliki sprejel v avdientci tudi predsednik turške republike Gazi Mustafa Kemal paša.

Vstop Rusije v Društvo narodov

Mala antanta prizna sovjete meseca maja — Priznanje s strani preostalih držav — Obnova zavezništva med Francijo in Rusijo

PARIZ, 14. aprila. Ženevski dopisnik agenture Radio poroča, da so bile na konferenci med Benešem in Titulescom odstranjene zadnje ovire za priznanje sovjetske Rusije po državah male antante. Tudi Belgija in Nizozemska sta pripravljene priznati Sovjetsko unijo in bi bil tako pristop Rusije k Društvu narodov znatno olajšan. Edino težkočo in oviro dela še Švica, ki se zelo huduje nad zadnjim Radekovim člankom v »Pravdi«, v katerem napoveduje, da bo Švica v bodoče center propagande tretje internacionale. Pričakujejo pa, da bo tudi ta ovira kmalu odstranjena, ker se v tej smeri že pogajata Bern in Moskva. Ženevski krogi menijo, da bo pristop sovjetske Rusije k Društvu narodov mogoč že v mesecu septembru. Nekatere države niso nič kaj navdušene za to, da bi Rusija, pristopila k Društvu narodov, ker menijo, da bo smatrala to Nemčijo kot puščico naprjeno proti sebi in bo prav zaradi tega še naprej ostala izven Društva narodov. Za evropsko politiko bi po mišljenju nekaterih držav bilo to del-

stvo mnogo bolj neugodno in so pričane, da se bo taka politika hudo maščevala. Po vsem pa izgleda, da se pristopu sovjetske Rusije k Društvu narodov najbolj protivi Anglija.

RIM, 14. aprila. Informacije fašistične agenture »Oriente«, ki je poročala te dni o neki akciji Pariza za izolacijo Italije, se izpopolnjujejo sedaj z novimi podrobnostmi še z druge strani. Kakor poroča fašistični tisk, obnavlja Francija s sovjetsko Rusijo enake zveze, kakor so obstajale nekoč med Poincaréjevo Francijo in carsko Rusijo ter pripravlja svoji veliki slovanski zaveznici triumfalen vstop v Društvo narodov. Isti listi poročajo, da zahteva Rusija poprej priznanje s strani vseh v Društvu narodov včlanjenih držav. Tekom prihodnjega tedna se bo sestal v Parizu zastopnik male antante, romunski zunanji minister Titulescu z ruskim zunanjim ministrom Litvinovom, ki je že ozdravil in potuje v Pariz. Oficialni sklep o priznanju sovjetske Rusije s strani male antante bo sprejet na konferenci v Bukarešti meseca maja.

Nova upravna razdelitev Nemčije

RAZDELITEV NA 14 POKRAJIN. ŠTIRINAJSTA POKRAJINA NAJ BI BILA DELOMA RAZDELJENA AVSTRIJA.

DUNAJ, 14. aprila. Nemška vlada pripravlja dokončno novo ureditev notranje uprave Nemčije, in sicer na podlagi starih nemških rodov. Država bo razdeljena na 14 pokrajin: Prusijo, Pomorjansko, Brandenburško, Soško-Turinško, Šlezijo, Spodnjesaško, Vestfalijo, Porenje, Rensko-frankovsko, Hesensko, Majnsko-frankovsko, Švabsko, Bavarsko in Avstrijo. Zanimivo je, da vključuje nova razdelitev v Nemčijo tudi že Avstrijo, in

sicer ne kot enotno pokrajino, marveč razdeljeno. Predarelska bi bila pridružena Švabski, Tirolska in Solnograška Bavarski, a v sklopu Avstrije bi ostale sedanje dežele Gornja in Spodnja Avstrija z Dunajem, Gradiščanska, Štajerska in Koroška. Na Dunaju je vzbudila vest o tej delitvi med vladnimi krogi veliko ogorčenje in se pričakuje, da bo Dollusova vlada protestirala pri Društvu narodov.

Ponesrečen komitaški vpad

BEOGRAD, 14. aprila. (Avala.) Dne 10. t. m. ob 19.30 sta prekoračila dva macedonska komitaša med obmejnima kamnoma št. 136 in 137 v bližini Mirice jugoslovansko mejo. Na kile naših straž »Stoj!« sta začela komitaša streljati. Naši stražniki so odgovarjali s protistrelli in enega obeh komitašev ustrelili, dočim se je drugemu posrečilo umakniti se nazaj čez mejo. Pri ubitem so našli samokres znamke »Parabellum«, več patronov in dve bombi znamke »Odrin«.

KONFERENCA MALE ANTANTE.

BUKAREŠTA, 14. aprila. Prihodnja redna konferenca stalnega sveta male antante bo v prvi polovici meseca maja v Bukarešti in Sinajl.

SKLICANJE AVSTRIJSKEGA PARLAMENTA.

DUNAJ, 14. aprila. Zdi se, da so krščanski socialci zmagali v toliko, da je sprejeta njihova zahteva, po kateri se skliče okrnjeni parlament še enkrat, da legalizira dosedanje vladne zasilne odredbe, ratificira konkordat z Vatikanom ter sprejme zakon, po katerem se vlada pooblašča, da izda novo ustavo. Parlament se bo sestal najbrže 27. t. m., nova ustava pa bo razglašena 1. maja.

Dvasetletnica Južne Srbije

BEOGRAD, 14. aprila. Danes in jutri so v Skoplju velike proslave dvasetletnice, ko je stopilo po osvobojenju Južne Srbije v srbsko vojsko prvič 15.000 rekrutov. Proslavam prisostvujejo vsa nacionalna društva, vojska, narodno predstavništvo in zastopstvo vlade. Vlado zastopajo ministrski predsednik Uzunović ter ministri dr. Kramer, Demetrović Lazić in general Stojanović.

PRED ŽELEZNIČARSKO STAVKO V FRANCJI.

PARIZ, 14. aprila. Polslužbeno poročajo, da se sklenili uradniki državnih in privatnih železnic iz protesta proti znižanju plač stopiti v stavko. Že v ponedeljek 16. t. m. se bo sestal nacionalni svet strokovnih železniških organizacij, ki se bo najprej pridružil protestom ostalih državnih uradnikov in šele nato sklepali o nameravani stavki.

NASILNO ZASEDENJE POSAARJA.

PARIZ, 14. aprila. »Echo de Paris« poroča iz Strasbourga, da se v Porenju zbirajo napadalni oddelki narodnih socialistov, ki bodo v primeru notranjepolitičnih neredov v Franciji in Parizu vkorakali v Posaarje in ga zasedli. Tudi je sumljivo, zakaj se je zadnje čase naselilo večje število mladih Nemcev na saarskem ozemlju.

Dnevne vesti

NAŠIM NAROČNIKOM!

Začetkom tega meseca smo priložili našim naročnikom položnice. Ker zaključujemo prvo četrtletje, prosimo cenjene naročnike, ki niso še poravnali naročnine, da to takoj storijo, ker jim bomo sicer s 30. list ustavili. Tudi naročnike, ki so prosili za potrpljenje, prosimo, da kmalu vplačajo dolžno naročnino, ker bi jim drugače tudi morali ustaviti list. Naročnina »Večernika«, ki znaša po pošti le Din 10.— je tako malenkostna, da jo zmore vsak naročnik.

Uprava »VEČERNIKA«.

Ivana Gerželja ni več med nami. Žalostno in pretresljivo je odjeknila danes jutraj vest, da je umrl 20letni ključavničarski pomočnik Ivo Gerželj. Kdo ga ni poznal v vrstah mlajših, nadebudnih nacionalnih delavcev. Bil je podnačelnik pobreškega Sokola, poveljnik pobreške vitezke 3. NO in discipliniran tovariš Narodne strokovne zveze. Kakor nešteto drugih mnogo obetajočih, tako je tudi nje ga doletela usoda. Pred dnevi, ko je treniral za vzorno sokolsko vrsto, je padel tako nesrečno, da si je pretresel možgane in zlomil vrat. Hudo ponesrečenega so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer pa je bilo zaman vse skrbno prizadevanje zdravnikov, da bi ga rešili smrti. Ležal je v bolnišnici ves čas nezavesten, davi ob 8. uri je pa izdihnil. Pokopali ga bodo v ponedeljek popoldne na mestnem pokopališču v Pobrežju. Hudo prizadetim staršem naše najgloblje sožalje!

Iz finančne službe. Za višjega poverjenika finančne kontrole v VIII. pol. skupini je napredoval Franjo Toš pri glavnem oddelku finančne kontrole v Murski Soboti.

Iz davčne službe. Z odlokom finančnega ministra so postavljeni: za pomožnega davkarja v Gornji Radgoni Rudolf Ahtig, doslej v Brezicah; za pomožnega arhivarja davčnega urada Maribor mesto Avgust Mandele, doslej v Gornji Radgoni in za pomožnega arhivarja davčnega urada Maribor okolica Romuald Hribernik, doslej v Ormožu.

Izpitni za profesorje srednjih in trgovskih šol bodo od 8. do 11. maja v Zagrebu. Kandidati morajo najkasneje do 20. t. m. predložiti domače naloge in prošnje po določbah člena 14. pravilnika o polaganju izpitov za zvanje profesorjev srednjih in trgovskih šol.

Poroka. Te dni sta se v Mariboru poročila g. Lenart Pirc, pekovski pomočnik iz Kroepe in posestnikova hčerka Helena Helblov iz Remšnika. Bilo srečno!

Koncert salonskega orkestra »Sokola« Ruše. Preteklo soboto se je vršil v dvorani Sokolskega doma v Rušah koncert, ki je bil zelo dobro obiskan. Orkester je nastopil pod vodstvom svojega kapelnika g. Jerneja Črnka. Kot gost g. Serajnik Domicijan. Izvajali je osem točk in to Dvořakove: Slovanske ples, Smetanova: Vltavo, Titlovo: Serenado, Leopoldov: poturij ruskih pesmi. Nato po odmoru Reinhardovo »Sonato«, Maršnerovo »Romano«, Tocellijsvo »Serenado« in končno motive iz Smetanove »Prodane neveste«. Občinstvo je sledilo izvajanju, ki je bilo tehnično in čustveno zelo dobro podano, z vso pazljivostjo in ni štedilo z burnim odobravanjem. Zlasti je ugajala Smetanova »Vltava« in Reinhardova »Sonata« (duet klavirja in harmonija). Pri klavirju je sedela gdč. Tiliča Ungerjeva, katere čustvena interpretacija dela je navdušila vse poslušalce. To je bil krstni nastop našega orkestra. Z nekim dvomom in skoro strahom smo ga pričakovali. Pa nas je prepričal. V orkestru in njega kapelniku imamo umetnike. Občinstvo bo veselo, ako jih bo ta uspeh ojunačil, da kmalu zopet nastopijo. V bodoče pa tudi kaj slovenskega!

Verska svečanost. Salezianski gojenci z Rakovnika bodo priredili v nedeljo 22. tm, ob 15. uri v unijski dvorani proslavo sv. Janeza Bosca. Še prej bodo razne verske slovesnosti v mestni stolnici.

Bata gradi pri nas novo tovarno. Poleg zidanja 50 novih stanovanjskih hiš za uradnike in nameščence, zgradi Bata v Borovu tudi novo tovarno gumijastih izdelkov, ki bo mnogo večja od dosedanje.

Razglednice mariborske in vse druge v največji izbi. Trgovci popust! Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Jutri ob pol 10. uri v mali dvorani Narodnega doma občni zbor »Jadrana«.

Kavarna »Promenada« jutri v nedeljo dopoldne in popoldne koncert. Veselo razpoloženje!

Jutri 15. aprila na raznju pečeni prašiči v gostilni Tomše, Pekre.

Brezposelni učiteljski abiturienti bodo imeli jutri v nedeljo ob 10. uri na četrti deški šoli važen sestanek.

Poziv vitežkim četam. Okrožna komanda vitežkih čet NO v Mariboru poziva oba bataljonska poveljnika in vse četne vodnike, da se javijo okrožnemu poveljniku v ponedeljek točno ob 16. uri na Kralja Petra trgu. Udeležba pri pogrebu br. Gerželja strogo obvezna!

Članstvu Narodne strokovne zveze. Podružnica Narodne strokovne zveze se udeleži uradno pogreba umrlega tovariša Ivana Gerželja. Zbirališče je pred pokopališčem na Pobrežju ob pol 17. uri.

Zveza Maistrovih borcev priredi dne 21. aprila t. l. ob 20. uri družabni večer v hotelu »Orel« v proslavo 60-letnice častnega in dosmrtnega predsednika zveze g. diviz. generala v pokoju Rudolfa Maistra. Vabijo se vsi gg. predstavniki oblasti, vsa nacionalna društva ter sploh vsi, ki znajo ceniti domoljubno požrtvovalnost g. generala Maistra in njegovih borcev.

Narodna odbrana Studenci. Zaradi nepričakovanih ovir se že objavljena prireditev igre »Vdova Rošinka« na Pobrežju v gostilni Renčelj preloži na še nedoločen čas. Odbor.

Pokvarjene tovarne liste, menične blankete in kolke zamenjuje samouprava monopolov v teku 30 dni, ko so se pokvarile. Prošnje za zamenjavo je treba vložiti na pristojno davčno upravo.

Prebivalstvo Poljske. Po podatkih 1. januarja 1934 je štela Poljska nad 33 milijonov prebivalcev. V enem letu se je število prebivalstva pomnožilo za več ko 400.000.

Tekmovanje za svetovno šahovsko prvenstvo. Četrta partija med dr. Aljechinom in Bogoljubovom se je končala z zmago dr. Aljechina. Sedanje stanje je 3:1 za dr. Aljechina.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Siračkova lekarna pri »Angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Elektrotehnična trgovina Karol Florjančič na Glavnem trgu 23 ostane zaradi preselitve do nadaljnjega zaprta. Pismena naročila izvršuje točno tvrdka Karol Florjančič v Celju.

Ogenj. Včeraj ob 10. uri je pričelo biti v Rušah plat zvana. Gorel je gozd na posestvu narodnega poslanca g. Krejčija v Logu pri Bistrici. Vrtli ognjegasci so bili takoj na mestu, kjer so se domačini zaman trudili, da bi ogenj pogasili. Po večurnem napornem delu pa je bil ogenj le pogašen in se je tako preprečilo, da bi se razširil tudi na viničarijo.

Ljudska univerza v Mariboru. Opozarjamo na veleznanimivo predavanje, ki ga bo imel v ponedeljek 16. t. m. g. Božidar Borko, urednik v Ljubljani, in sicer o »Idejnih smereh sodobnega češkega slova«. Globoko je razgibano od svetovnih valov češko duhovno življenje, v njem se združujejo kot v mogočnem žarišču duhovni žarki severa in juga, zapada in vzhoda. Veliki sodobni češki književniki so verni tolmači teh mnogovestnih stremeljenj. Gospod Borko spada med prve poznavalce čeških književnih razmer. Pred kratkim je bil več mesecev med njimi. Naše občinstvo ga ne pozna le kot odličnega kulturnega sotrudnika »Ljubljanskega Zvona« in »Jutra«, dobro mu je znan tudi kot ožji rojak, ki je mnogo leta prebival med nami in v največjem času uspešno oral kulturno ledino naše mesta. Težko se je ločil Maribor od g. Borka, a tem topleje ga pozdravljamo v svoji sredi kot predavatelja »Ljudske univerze«.

Deveti mednarodni radio-kongres. V Varšavi se je pričel včeraj 9. mednarodni radio-kongres, na katerega so prispele zastopniki iz vseh držav sveta. Na dnevnem redu so najrazličnejša vprašanja, zlasti pa vprašanje mednarodnega obračunavanja tanižem.

ZASTONJ NE, ampak za 60 Din letno dobi najboljšo slovensko družabno revijo »NAŠA POTA«, Ljubljana, poštni predal 114. 1520

Sokolsko društvo Maribor III. uprizoni v nedeljo 15. aprila točno ob 8. uri zvečer v krčevinski šoli ponovno aktualno komedijo »Karijera kancelista Vinciga«. Prva predstava je občinstvu izredno ugajala; mnogi bodo prišli zopet, in vsakdo bo odhajal zadovoljen. K številni udeležbi vabi odbor. Zdravo!

»Cerkveno miš«, izvrstno komedijo v III. dejanjih bo igral v soboto 14. aprila, ne pa 7. tm., kakor je bilo pomotoma objavljeno, dramski odsek Sokola I. v katednici. Pričetek točno ob 20. uri. Po predstavi zabavni večer. Pridite!

50.000 naslovov bo imel »Veliki adresar za mesto Maribor in širšo okolico«. Najboljša reklama za vsakega obrtnika in trgovca, najboljša informacija za vsakogar, ki rabi naslove, ker bo adresar popoln in bo vseboval vse polnoletne osebe s točnimi naslovi. Žurite se z naročili pri Tiskovni založbi r. z. z o. z. v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26, telefon 29-70.

Poklicen tat koles v rokah orožnikov. Odkar je nastalo lepo vreme, ne mine skoro dan, da ne bi zmanjkalo v mestu kakemu kolesarju kolo, pa najsi je novo ali staro, kaj vredno ali nič. Ves trud mariborske policije, da bi prišla do živca tatovom, ki se znajo spretno skrivati, je bil zaman. Šele tezenskim orožnikom se je posrečilo po daljšem in intenzivnejšem zasledovanju izslediti drznega tatuna koles v osebi 23-letnega delavca Ant. Lubše iz Juršincev v Slov. goricah. Lubša je bil pred leti zaposlen pri železnici kot progovni delavec, ko pa je bil odpuščen, se je lotil nepoštenega dela. V Dobrovcih je imel svojo ljubico, kamor je često zahajal in je bilo to njegovo vsovanje za njega tudi usodno. Tam so zvedeli tezenski orožniki, da je Lubša zadnje čase prodajal kolesa in, da se je skoraj vsakokrat pripeljal na drugem kolesu v Dobrovce. Po teh ugotovitvah so poiskali njegovo stanovanje in našli pri njem nekaj koles. Bil pa je Lubša strokovnjak svoje vrste. Ko je ukradel kolo, ga je razstavil na posamezne dele, jih med seboj zamenjal in tako prodajal kolesa in tudi posamezne dele. Šele na podlagi dokazov je orožnikom priznal, da je v zadnjem času ukradel v Mariboru 6 koles. Izročen je bil sodišču, ki ga bo sodilo.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 15. t. m.: ob 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9.00: versko predavanje (p. Valerijan Učak); 9.15: prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve; 9.45: plošče; 10.00: predavanje za delavce: Socialno skrbstvo mestne občine Ljubljanske (Drago Kosem); 10.30: slovenske narodne s spremljevanjem Radio orkestra pojo ga. Ramšak-Neratova, gdč. Mišič-gz. Gostič in Janko; 11.15: slovenska glasba, izvaja Radijski orkester; 12. čas, plošče; 16.00: uloga cepiv in cepjenja pri zatiranju živalskih bolezni (dr. Hribar); 16.30: pevski zbor »Zarja« iz Tacna pod Šmarno goro; 17.15: Dolinškov šramel kvartet; 20.00: radijski orkester; 20.45: slovenski fantje (oktet); 21.15: harmonika solo, g. Edvard Kováč; 22.00: čas, poročila, lahka glasba. — Spored za ponedeljek 16. t. m.: ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: delovni red v enodružinski hiši z vrtom - dialog (ga. Lapaine); 18.30: nova plesna umetnost (F. Delak); 19.00: plošče; 19.30: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 20.00: plošče; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru: čas in poročila.

Grajski kino. Senzacija za Maribor »Ne poznam te, a ljubim te«, najvselejše opereta te sezone. Willy Forst in Magda Schneider.

Kino Union. Od danes dalje prekrasni planinski film »Osvojevalci planin« s Francom Schmidtom, ki je prvi dosegel višine Materhorna. Kot dopolnilo veseli film Micki-miška in najnovejši zvočni tehnik.

Ko se začno žile poapnjevati deluje uporaba naravne Franc Jožefove grenčice na redno izpraznjenje črevesja in zmanjša naval krvi.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sobota, 14. aprila ob 20. uri: »Hokuspokus«, Premiera.

Nedelja, 15. aprila ob 15. uri: »Štambul-ska roža«. Zadnjič. Globoko znizane cene od Din 20.— do 3.—. Ob 20. uri: »Hokuspokus«.

Ponedeljek, 16. aprila. Zaprto.

Nedelja v mariborskem gledališču. Popoldne vpizore na splošno željo izredno zabavno in melodiozno Fallovo opereto »Stambul-ska roža« po globoko znizanih cenah od Din 20 do 3. To je obenem brez pogoja poslednja uprizoritev tega priljubljenega dela. — Zvečer bo prva ponovitev nad vse zanimive in napete komedije Curta Goetza »Hokuspokus«.

Drevi bo v gledališču premiera Goetzove komedije »Hokuspokus«. Delo je pisano prav svojevrstno in bo gotovo ugajalo.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke, omili naravna »Franz Josefova grenčica« tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnic potrjujejo, da je »Franz Josefova voda«, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zanimivo predavanje o filmu. Na študijskem potovanju je došel v Maribor najznamenitejši menažer Nemčije in režiser filmskega podjetja »Intra« v Berlinu g. Olaf Barron, ki bo imel v torek 17. tm, ob 20.15 v dvorani hotela »Zamorec« zanimivo predavanje pod naslovom: »Kako pridem v resnici k filmu«, in »Pogled za kulise filma«. Predavatelj bo razkril vse zanimivosti današnjega filma, prikazal ga bo v luči kot je, razložil bo pomen filmskih borz v Berlinu in na Dunaju, govoril bo o slikah in manuskriptih za film, razgrnil bo kulise, za katerimi žive naše filmske zvezde in zvezdniki; nadalje o stroških snemanja filma, o filmskih šolah, o režiji in o vsem kar spada k filmu. Po končanem predavanju bo predavatelj odgovarjal na stavljena mu vprašanja in poročal o svojem zadnjem udeleževanju pri Uffa-filmu »Hčerke njegovega veličanstva«. Predavanje toplo priporočamo vsem ljubiteljem filma, ker bodo slišali marsikaj, kar je bila do danes skrivnost.

Zvezna Strelska družina v Košakih priredi v soboto 14. ob 20. uri in v nedeljo 15. aprila ob 9. uri v gostilni »Pri vselem Frančku« v Krčevini nagradno zaključno sobno streljanje, na katero vabi vse člane in prijatelje tega sporta.

Boj za svetovno šahovsko prvenstvo se je v sredo v Villingenu nadaljeval s četrto partijo. Dr. Aljehin je otvoril z damskim gambitom, ki ga je igral neregularno, tako, da je bila partija izredno napeta. Igra je bila po petih urah prekinjena. Dr. Aljehin je odklonil remis, ker meni, da je njegova pozicija boljša.

Aktualno predavanje. Na zadnjem diskusijskem večeru starešin »Jadrana« in »Triglava«, ki je bil pretekli torek v lovski sobi pri »Orlu«, je predaval znani mariborski javni delavec odvetnik g. dr. Vinko Rapotec o ameriškem eksperimentu. V svojih izredno zanimivih in informativnih izvajanjih nam je predavatelj podal jasn vpogled v predzgodovino in bistvo dalekosežnih Rooseveltovih ukrepov, ki predstavljajo za ameriški kontinent začetek nove politične in gospodarske epohe. Diskusijskemu večeru je predsedoval podpredsed. skupnega pripravljalnega odbora, prvi državni pravdnik v pok. g. dr. Jančič, ki se je predavatelju najlepše zahvalil za njegovo poučno in skrbno pripravljeno predavanje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toploter 10,6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 9,8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 741,7, reduciran na ničlo 740; relativna vlaga 91; vreme je tiho in jasno; vremenska napoved pravi, da bo vreme pretežno jasno, ponoči nekoliko hladnejše, podnevi pa toplo.

Podporno društvo železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru

Pred občnim zborom — Veliko razburjenje med marksističnimi železničarji

Prav gotovo bo javnost zanimala zadeva mariborskega Podpornega društva železniških delavcev in uslužbencev, ki v zadnjem času silno razburja zlasti marksistične železničarje. Svoječasno je razpust društva povzročil precej prahu. Do prevzema bivše južne železnice so bili člani omenjenega društva samo južni železničarji. Po prevzetju v državno upravo pa so pristopili tudi državni železničarji in je takrat število članstva rapidno rastlo. Kakor nameni drugih podobnih društev, tako je bil namen tudi mariborskega podpornega društva zelo koristen za vse železničarje. Sedež društva je bil v Mariboru in je smelo po pravilih na občnih zbora glasovati le navzoče članstvo, ki pa se je takrat rekrutiralo povečini iz vrst mariborskih nemških in nemško zagrizenih železničarjev, ki so bili skoro vsi člani takratne socialistične stranke. Ti ljudje so dobili društvo v svoje roke in gospodarili z njegovim premoženjem tako, da ga je moral veliki župan bivše mariborske oblasti 11. maja 1. 1929. razpustiti in imenovati začasni tričlanski upravni odbor, ki je prevzel nadaljnje posle.

Med drugim je društvo prekoračilo svoj delokrog, ker je kupilo takozvani Ljudski dom v Mariboru, ki je bil last socialstov, nadalje večje število delnic Ljudske tiskarne, ker je dajalo razna posojila socialističnim konzumnim društvom in podpiralo razne socialistične organizacije. Dajalo pa je posojila tudi takim, ki niso bili najmanj upravičeni. Pri milijonskem letnem obratu, ki ga je društvo imelo, ni vodil bivši odstavljani odbor nobenih poslovnih knjig, ne matične knjige članov, ne evidence kdo plačuje in kdo ne plačuje, ne evidence članov po kategorijah, ne po pristopu, ki bi bil moral biti osnova za proračun predizplačil, ni vodil statistike po rojstvu zaradi presojanja umrljivosti in v zvezi s tem dohodkom in sorazmerno odmero posmrtnin, odnosno odpravnin. Vodil pa je kot nadomestilo za knjigovodstvo dvojne blagajne, takozvano prvo, ki jo je imel v rokah društveni blagajnik, in takozvano drugo, ki jo je vodil društveni predsednik. Čeprav se je stekal v to blagajno društveni denar, ni vodil odbor nenehnega dnevnika, ni objavljaj nenehnega stanja v letnih poročilih kot lastno društva. Za posamezne edinice v Mariboru odbor sploh ni imel evidence. Zgodili so se primeri, da društvo ni moglo likvidirati pripadajoče posmrtnine, dokler si ni preskrbelo potrdila od urada, kjer je bil pokojnik zaposlen, da je plačal članarino. Tudi ni obremenjeval članov za izplačana predizplačila in ne za dana posojila. Tako je društvo utrpevalo ogromno škodo, ker so navadno člani, ki so dobili predizplačilo, pokazali društvu hrbet. Društvo je izgubilo veliko na danih posojilih proti zastavitvi članske izkaznice, ker nimajo zakonske moči, da bi prisililo take člane do plačevanja članarine.

S tem, da ni vodilo društvo ne računov ne knjigovodstva, nimajo vsakoletni računski zaključki nobene vezi med bilanco predhodnjega leta, ne s poslovnim prometom in ne zaključno bilanco računskega leta. Vsakoletna poročila tudi ne upoštevajo društvenega premoženja. Ni se torej čuditi, če so bilance pomankljive, nepregledne in nerazumljive, in to zaradi dejstva, kakor so revizorji v svojih poročilih ugotovili, ker so vodili društveno poslovanje ljudje, ki niso bili večji poslovanja in sestavljanja tako obširnih in važnih računov.

Omenili smo že, da je bivši upravni odbor vodil dve blagajni. Eno je vodil društveni blagajnik Simon Lorger, drugo pa bivši društveni predsednik, pokojni Franc Fišer. Bilanca druge blagajne se v letnih poročilih ni nikdar objavljala. In prav zaradi tega je oblast odredila revizijo društvenega poslovanja. Obširno je podrobno revizijsko poročilo, iz katerega posnemamo v glavnem naslednje nekorektnosti:

Ob zaključku poslovnega leta 1925. premoženjsko stanje ni bilo pravilno iz-

kazano in je znašalo 38.363 Din in ne Din 45.183. Prav tako so bile v bilanci izpuščene nekatere vloge, deleži, vrednost inventarja in dohodki članarine in najemnine, v skupnem znesku 6.819 Din. Tudi je bivša uprava dvignila pri Poštni hranilnici 34.000 Din, vknjižila pa je samo 29.000 Din. V poslovnem letu 1926. je na članarini premalo izkazala 27.676 Din, na raznih drugih dohodkih pa 20.437 Din. Leta 1927. je uprava izkazala, da je izplačala na posmrtninah 862.040 Din, dejanski pa je izplačala le 810.150 Din. Izkazala je torej 51.890 Din preveč, pri upravnih in raznih stroških pa toliko manj. S tem denarjem je kupila delnice Ljudske tiskarne v Mariboru in ni teh dvigov in ne izplačil izvedla potom blagajne. Kupone teh dvigov so našli revizorji v takozvani drugi blagajni. V kompenzacijo so le delnice Ljudske tiskarne, ki so bile plačane nad nominalo.

V poslovnem letu 1928. je društvo izdalo dvojne poročila, ki pa sta bili obe ne-reelni in je bilo prvo celo računsko nepravilno sestavljeno, ker je izkazovalo precejšen plus. Izdalo je nato drugo poročilo, v katerem je izravnilo razliko s tem, da je zvišalo dohodke na članarini, dodalo vrednost inventarja in neki dolg, ki ga ima baje kurilnica Ljubljana, glavni kolodvor. Nadalje ni točno izkazalo prejete članarine, pri izdatkih pa je izkazalo 50.908 Din več. Ne ujemajo se tudi upravni in drugi stroški. V letu 1929. je dvignilo pri Poštni hranilnici Din 50.000, dočim je vknjižilo samo 30.000 Din. V splošnem pa je dajalo posojila in bone brezobrestno in brez jamstva. Na račun podpornega društva je bivši upravni odbor tudi naročil godala za takozvano Schönherrjevo godbo in plačal za godala nad 24.000 Din.

Iz poročila blagajniškega poslovanja in računskih zaključkov, ki jih je sestavil komisariat, pa posnemamo, da je imelo društvo ob razpustu leta 1929. 12.632 članov, ob koncu lanske poslovne dobe pa 11.145. Omeniti moramo, da se med tem časom ni sprejemalo novo članstvo in da se število članstva v 5 letih, iz- vzemši smrtnih primerov, ni spremenilo. Letni zaključek ob razpustu je znašal 3 milijone 101.271 Din, račun bilance 31. decembra 1933. pa izkazuje 7 milijonov 351.711 Din. Številke same torej dovelj zgovorno pričajo, da je društvo, odkar je bilo pod upravo komisariata, lepo napredovalo. Zato je tem bolj nerazumljiva gonja nekaterih železničarjev proti temu, da bi društvo prešlo v samopravo.

Nesramnost.

Ana: Ta nesramnež je ves čas gledališke predstave zijal vame.

Meta: Kje pa je sedel?

Ana: Tik za menoj.

I. Kalnikov:

Kako je postal car tat KONEC.

V oknu je bilo odprto okence — slišala sta vse, kar so govorili.

Prvi minister pravi:

»Ko pride car iz cerkve, ga usmrtime.«

»Kako?«

»Damo mu strupa — in v trenutku umre.«

»Kako pa mu damo strupa?«

»Naročil sem kuharju, da se z njim dogovorimo.«

Prišel je kuhar.

»Ali nas hočeš osvoboditi carja, ali ga zastrupiš?«

»Kako?«

»Plačamo ti izborni...«

Kuhar premišlja, premišlja...

»No, dobro, pa naj bo!«

»Torej pazi, kaj ti rečem: Ko se vrne car iz cerkve in prisede s prvim ministrom k mizi, da bi obhajal vstajenje, mu daš čaja s strupom. Ko carja usmrtime, pridem na balkon in pomaham s črnim robcem. Tedaj pridete vsi v palačo.«

Potepuh pravi carju:

HENDERSON O RAZOROŽEVANJU.

LONDON, 14. aprila. Na povratku iz Londona je včeraj Henderson izjavil novinarjem: Prinašam iz Zene vtis, da je želja vseh vlad, da bi se čimprej dosegel sporazum. Priznam, da so razlike v vprašanju znižanja obstoječe oborožitve, in prav tako različna so tudi vprašanja glede stabilnosti stališča. Velike važnosti je vprašanje ponovne oborožitve Nemčije in postaja zaradi tega problem varnosti precej nevaren. Prepričan pa sem, da bo razorožitvena konferenca imela vsaj deloma zaželen uspeh.

LANDBUND BREZ PRISTAŠEV.

DUNAJ, 14. aprila. Že tri dni razpravljajo vodje Landbunda, kaj bo s stranko,

ko bo proglašena nova stanovska ustava. Iz govorov posameznih delegatov zveni, da so vsi pristaši Landbunda pristopili k narodnim socialistom. Zaradi tega se vodstvo Landbunda pripravlja na neko izjavo na dan proglasitve nove ustave.

KONEC POLARNE DRAME.

MOSKVA, 14. aprila. Letalci Molokov, Vodopjanov in Kaminin so včeraj s tremi letali rešili še polarne pse iz tabora prof. Šmidta. Letalci so pristali na Vankarenu, da si nekoliko odpomorejo in bodo nadaljevali nato pot v Moskvo. Letalcem in vsem članom ekspedicije pripravljajo v Moskvi svečan sprejem.

V z: »HUGFA« št. 4. Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod št. br. 437 od 10. I. 1934.

»Sedaj pa glejva, da izgineva. Začenjajo se že razhajati — lahko bi r... videli.«

»Prav imaš,« reče car.

Zlezeta na tla in odideta.

Car si misli:

»Prav je rekel muzik. Če bi ne šel krast, bi ne bil preživel Velike noči.«

Poslovi se torej od potepuha in gre domov.

Pride v kuhinjo, sleče beraško obleko, se preobleče zopet v carja in gre v cerkev.

Spremljal je carico iz cerkve in čakal na goste.

Kar pride prvi minister in ga poljubi. Car pravi:

»Sedi, bova proslavljala vstajenje. Najprej bova pila čaj.«

In kuhar prinese na pladnji dve čaši čaja — eno ponudi carju, drugo prve-mu ministru.

Ko kuhar odide, reče car:

»K današnjemu prazniku ti hočem izkazati milost — vzemi zato moj čaj, jaz pa bom izpil tvojega!«

Ministru zastane v žilah kri. Od zadrege ni vedel, kaj bi storil.

Car ga vzpodbode:

»Ti zavračaš moj čaj?«

In ministra spreletava po telesu groza, groza pred smrtjo.

Car pa sili dalje:

»Na, le pij iz moje čaše!«

Minister vzame čašo v roko, toda ne pokusi čaja.

Car pa mu zvrne v grlo polno čašo strupa. Minister se kmalu zvali pod mizo in izdihne.

Car odvleče truplo v klet in ukaže zapreti kočijo. Kočijaži pravi:

»Pelji me k čevljarju Semjonu, saj veš, kje stanuje!«

»Ne vem, nikdar nisem bil tam.«

Ko se peljejo mimo stražnika, veli car ustaviti in vpraša:

»Ali veš za čevljarja Semjona?«

»Vem, odgovori stražnik.«

Povedal jima je vse, potrebno in kočijaž je pognal dalje. Pripelje se k čevljarjevi koči.

Ko zagleda potepuh carja, se grozno prestraši. »Z nekim močem sem okradel carsko banko, car je to najbrže izvedel in prihaja po mene«, si misli.

Car vstopi.

»No, Semjon, pripeljal sem se k tebi obhajati vstajenje, pogosti me s tem, kar imaš.«

Sedeta k mizi — car vpraša po vodi.

Manjšinska politika naših sosedov

Odpor Italije proti posplošenju manjšinske zaštite

Po bežnem pregledu meddržavnih manjšinskih obveznosti naših sosedov in kratkem orisu italijanskega stališča v vprašanju manjšinske zaštite, hočem še posebej opozoriti na stališče, ki ga je Italija zavzela v vprašanju **posplošenja manjšinske zaštite**, t. j. raztegnitve meddržavnih manjšinskih obveznosti tudi na tiste države, ki do danes v tem pogledu še niso vezane.

To najvažnejše manjšinsko vprašanje, ki je aktualno še izza pogajanj za sklenitev posebnih manjšinskih dogovorov, je Italijo seveda v posebni meri zanimalo, saj so bile po svetovni vojni vključene v njeno državno telo narodne manjšine kar dveh sosednjih narodov. Ker bi po koncepciji, ki je prevladovala na pariški mirovni konferenci, sama ne prevzela nikakih obveznosti, je morala že takoj spočetka računati na pritisk, ki ga bodo v tem vprašanju izvajale nanjo njene manjšine same, pa tudi vse tiste države, ki bodo na podpis posebnih manjšinskih dogovorov prisiljene.

Da se že v naprej zavaruje proti pričakovanim napadom na svojo notranjo manjšinsko politiko, ki jo je v smislu svoje politične koncepcije manjšinskega vprašanja podrejevala višjim državnim interesom, in da obenem zmanjša udarnost upravičenih zahtev po raztegnitvi manjšinske zaštite na vse evropske države, je že v tej prvi dobi razvila **zelo aktivno mednarodno manjšinsko politiko**, s katero je sproti pobijala vsak poskus posplošenja manjšinske zaštite. V stališču, ki ga je v tem vprašanju zavzela pariška mirovna konferenca, se upliva te italijanske politike prav dobro čuti. Italija se pa tedaj ni mogla zadovoljiti samo s tem, da odbije predloge po raztegnitvi manjšinske zaštite že pri zadevnih prvih pogajanjih, ker je dobro vedela, da bo to vprašanje aktualno tudi pozneje in da se bodo podobni predlogi ponavljali ne samo s strani tistih manjšin, ki meddržavne zaštite ne bodo uživali, ampak tudi s strani onih držav, ki so podpisale posebne manjšinske pogodbe. Zato je že tedaj pričela svojo značilno dvorezno manjšinsko politiko. Dočim je na eni strani kazala najjačji odpor proti posplošenju manjšinske zaštite, sklicujoč se pri tem na dotedanjo prakso izza prejšnjih mednarodnih konferenc, je po drugi strani prikrito hujšala manjšine v vseh drugih državah, posebno pa v državah, ki so nastale na razvalinah bivše avstro-ogrske monarhije, na čim večje manjšinske zahteve.

Pa tudi s tem se še ni zadovoljila. Da pokaže nesmiselnost meddržavnega manjšinskega sistema na pravni podlagi, kakor ga je osvojila mirovna konferenca, je **z revizionistično kampanjo** skušala zanesti **iredentistične težnje** med manjšine, naseljene na ozemlju manjšinske zavezanosti držav. Od teh držav je namreč mogla vsak hip pričakovati novih napadov.

»Čašo sem, Semjon, napijeva se in poljubiva k vstajenju.«

Semjonu je padel kamen od srca, — zdelo se mu je, da car ne ve ničesar.

»Ker sva kradla skupno, tudi lahko trčiva!«

In potepuh se zopet prestraši ob misli, da ga bo zdaj pa zdaj konec.

»Pripravi se na pot, Semjon, popelješ se z menoj v palačo.«

Sedeta in se odpeljeta. Kočija zdrdra in se ustavi na cilju. Car mu veli: »Sedi Semjon in počakaj, da se vrnem.«

Gre v klet in privleče iz nje mrtvega ministra, ga vrže pod mizo in izvleče iz žepa črn robec: Nato se poda na balkon — zamahne z robcem in se vrne v sobo.

V senatu so že čakali na dogovorjeno znamenje. Odpeljejo se torej v palačo.

Stopijo v sobo — tam pa sedi car, živ in zdrav — z nekim potepuhom.

»No, sedite, vaš tovariš leži pod mizo; tu imate njegovega namestnika.«

Ministri bulijo in ne razumejo ničesar.

»Tu je sedaj naš prvi minister — čevljar Semjon.«

In tako je postal potepuh prvi minister.

Povsem uradno je Italija odbijala predloge o posplošenju manjšinske zaštite iz teh-le razlogov: Funkcija varuštva in kontrole, ki naj jo v pogledu manjšinske zaštite prevzame meddržavna skupnost, je praktično neizvedljiva, ker nasprotuje že vkoreninjenim in splošno prizanim principom meddržavnega pozitivnega prava. Izvedba take meddržavne kontrole bi pomenila kršitev principa državne suverenosti. Zato more biti jamstvo manjšinskih pravic podano le v okviru posameznih držav in je pri že obstoječih državah vnešavanje v njih notranje zadeve s strani kakršnekoli meddržavne zajednice nedopustno. Pač pa je naravnost dolžnost vseh držav, da ob nastanku vsake nove države poskrbe za to, da taka država v svojo ustavo sprejme nekatera temeljna načela pravičnosti, enakopravnosti in svobodnega življenja vseh njenih državljanov, ker je edino v spoštovanju teh načel podan dokaz o že doseženi stopnji civilizacije in pravičnosti. V tem smislu je tudi razumeti vse dosedanje težnje internacionalne družbe pri reševanju manjšinskih problemov. **Manjšinske pogodbe** kakor so jih že pred pariško mirovno konferenco sprejele druge mednarodne konference, **so zamišljene kot pogoj meddržavnega priznanja novih držav**, ne pa kot stremljenje mednarodne družbe, da s pozitivnimi normami sproti ureja in kontrolira odnose državljanov v okviru posameznih držav. Zato bi eventualna razširitev manjšinske zaštite na vse države nasprotovala načelom meddržavnega pozitivnega prava in vsej dosednji meddržavni praksi. Države, ki so že dosegle svojo politično stabilizacijo, se upravičeno protivijo vsakemu poskusu diktiranja manjšinske zaštite od zgoraj, **ker ni nad suvereno državno organizacijo nobene druge višje organizacije**, ki bi do tega diktata imela pravico.

Da ti razlogi niso dovolj tehtni za upravičen odpor proti posplošenju manjšinske zaštite, je na dlan. Iz istih razlogov bi se prav tako lahko uprle sprejetju meddržavnih manjšinskih obveznosti vse tiste države, ki jih je pariška mirovna konferenca silila na sklenitev separatnih manjšinskih dogovorov. Če namreč princip državne suverenitete ne dopušča nikake omejitve od zgoraj, **potem omejevanja državne samostojnosti in nezavisnosti ne more dopustiti nobena država**. V tem smislu so protestirali proti sprejemu manjšinskih pogodb najprej romunski delegati, ki jih je v tem odporu podpiral tudi tedanji predsednik poljske republike Paderewski. Načelno te države prav za prav niso bile proti sprejemu manjšinskih pogodb, zahtevale pa so že takoj spočetka sprejem teh manjšinskih dogovorov s strani vseh držav. Podobne predloge sta stavili tudi Latvija in Estonka. Latvijski minister Walters je celo v posebnem pismu opozoril na pogršnost manjšinskega sistema, ki ga je osvojila pariška mirovna konferenca. Po njegovem mnenju bi bila mo-

Car se spomni na mužika, ki je znal čitati usodo iz zvezd — pošlje ponj in veli, naj ga privedejo predenj.

Odpeljejo se naravnost k načelniku vasi, kjer je živel mužik.

»Kje živi tu pri nas ded, ki je prerokoval carju resnico?«

Iščejo in iščejo deda po vsej vasi — deda nikjer.

In reče nekdo:

»Živel je tu tak ded, toda umrl je na velikonočno nedeljo.«

»Dajte nam to od župana črno na belem — mogoče je, da bi nam na dvoru tega ne verjeli.«

Dajo jim torej črno na belem, kakor so zahtevali. Pritisnejo pečat in izroče pismo kočijažu.

Vrnejo se na dvor.

»No, ali ste našli mužika?«

»Umrli je, prav na velikonočno nedeljo.«

Car ne zine besedice. Misli si samo:

»Resnico je napovedal starič — na las tako se je zgodilo, kakor je on rekel — car je šel na velikonočno nedeljo krast in si je s tem rešil življenje.«

Spominjajte se CMD

goča rešitev manjšinskega vprašanja le na podlagi sklenitve bilateralnih meddržavnih dogovorov med vsemi interesiranimi državami, ali pa z vključitvijo posebnega manjšinskega člena v pakt Društva narodov.

Poskusov v tem pogledu sicer ni manjkalo, vendar pa do njih realizacije ni prišlo. Tako je n. pr. tudi Wilson v svoj načrt pakta Društva narodov vnesel posebno manjšinsko določbo, ki naj zajamči vsem manjšinam najelementarnejše pravice, a zaradi odpora latinskih držav, posebno pa Italije, je moral ta člen odpasti. Reakcija »manjšinskih« držav je bila sicer ostra, a končno so se vendarle morale ukloniti volji združenih zavezniških velesil, ki so apelirale na njih »čut hvalečnosti« in argumentirale svoje stališče tako-le: Vse na novo nastale države, kakor tudi vse one države, ki so svoje ozemlje po svetovni vojni povečale, se morajo za vse svoje uspehe zahvaliti edinole zavezniškim velesilam; zato pa je prav, da v zameno za to uslugo sprejmejo vsaj najelementarnejše manjšinske obveznosti, ki naj državljanom druge vere, jezika in narodnosti, pod kontrolo zavezniških držav, zagotove svoboden razvoj v okviru posameznih državnih organizmov. Že čut odgovornosti državnizmagovalk zahteva, da pristanejo na koncesije novim državam le pod pogojem: popolne meddržavne garancije temeljnih principov vladanja na odstopljenih in priznanih državnih ozemljih.

S sklicevanjem na svoje zaveznitvo in s poudarjenjem svoje visoko razvite civilizacije je Italiji uspelo odbiti vse neštete predloge o raztegnitvi in posplošenju manjšinske zaštite. Zagotovilo, ki je na splošen pritisk dala avstrijski republiki ob podpisu senžermenske pogodbe, da bo napram svojim novim državljanom

nemške narodnosti vodila najliberalnejšo politiko, je moglo vplivati samo še kot cinično roganje — zmagovalca.

Položaj je v tem pogledu ostal do danes neizpremenjen. Kljub vsem naporom manjšinskih organizacij in ponovnim zahtevam manjšinske zavezanosti držav, da se manjšinska zaštita razširi na vse države, Italije še vedno ne vežejo meddržavne manjšinske norme na spoštovanje manjšinskih pravic.

Naša država je imela do sedaj v tem vprašanju zelo vezane roke. V svoji manjšinski politiki se je morala največkrat omejiti na izključno defenzivno vlogo. Naše manjšine v sosednjih državah so bile nad uradnim stališčem naše države ponovno razočarane. Ironija usode je zahtevala, da smo pred najvišjim meddržavnim forumom v Ženevi morali ponovno nastopiti proti manjšinskim zahtevam po izpolnitvi materialnega manjšinskega prava, da bi bilo v interesu naših manjšin drugod, da se zavzamemo za čim popolnejšo manjšinsko zaščito. V naši dosednji manjšinski politiki so se nujno križali naši državni in narodni interesi. Priznati pa moramo, da so naši državniki s stališča državnih interesov vodili v tem vprašanju edino mogočo politiko. Razplet evropskih dogodkov, v zvezi posebno z razkrinkanjem italijanskih nakan v naši neposredni bližini, nudi tudi v tem vprašanju za nas ugodnejše perspektive. Morda je prav sedaj prišel čas tudi za nas. Prilike same nas silijo, da stopimo iz dosedanje rezerviranosti in čisto stvarno formuliramo svoje zahteve. Naše časopisje pa naj spet odpre svoje kolone tem našim problemom, da bo svet boljše informiran o naših upravičenih težnjah kot je bil doslej!

Dr. B. V.

Kulturne vesti

Dumasjeva »Dama s kamelijami« v novem prevodu

V založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani je izšla te dni prva knjiga letošnjega književnega programa, sloviti roman Aleksandra Dumasa-sina »Dama s kamelijami« v novem prevodu Borisa Rihteršiča. Obenem je ta knjiga tudi prvo delo v novi knjižni zbirki »Ljudski roman«. Ni le naključje, da se je založba odločila za to knjigo, ki je že davno pred vojno izšla v prvem slovenskem prevodu, a je danes že knjižna redkost. Bolj kakor kdaj poprej je aktualna v današnjih dneh, ko je lažna morala družbe v bohotnem cvetju. Skoraj ne verjamemo, da ne bi vsaj površno poznali njene vsebine, tragične zgodbe o dekletu, ki se je prodajala, da je mogla živeti. Ta deklica, ki ji je bilo vse življenje samo prazna igra, je potem iznenada začutila tisto ljubezen, ki zagori le enkrat v življenju.

E. L. Gangl: Moja pot. Zbrani spisi za mladino. Lani leto v jeseni je izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani prvih pet zvezkov Ganglovih zbranih mladinskih spisov »Moja pot«, za Veliko noč smo pa dobili še ostalih pet zvezkov. S tem je zaključena izdaja, ki obsega preko 100 tiskanih pol ali preko 1600 strani. Ogromno delo, kakršnega doslej še ni napravil pri nas Slovinci noben drug mladinski pisatelj! Če ne bi bil Gangl napravil nič drugega in če ne bi bil voditelj našega Sokolstva, bi bili že ti zbrani mladinski spisi priča njegovega izredno plodonosnega življenja in izpolnitve važnega poslanstva na področju slovenske kulture. Šesta knjiga obsega gledališke igre: Pod milim nebom, God tete Klodilde, Beli dvorec, Filozof in Materine sanje; sedma drama: Dediščina in pripovedne spise: Najlepši dnevi, Boldreževa Katarina, Kosirnikov Janezek. Pogreb Zalokarjeve gospodinje, Proščenje pri Treh farah ter Prešeren in njegova doba; osma pripovedne spise: Fantje od faré, Materina smrt, Skrb, Bukve na Gorjancih in Stric Rohas; deveta pripovedne spise: Vesele zgodbe, Legende, Basni, Pravljice in pripovedke; deseta knjiga pesmi: Vesele pol, pol žalostne, Pesemce o živalih, Iz našega kraja in Drobline. Knjige, ki so tudi tiskarsko in knjigoveško lepo delo, je opremil z naslovnimi stranmi in ilustracijami naš znan akademski slikar prof. Saša Šantel.

Naša pota. Mesečna revija za propa-

ki ne pozna samoljubnosti, ampak samo nesebičnosti, ki hoče samo dajati in nič jemati. Ta ljubezen ji je kakor neizmerno odpuščanje za vse, kar je bilo, novo življenje, ki je zabiloslo staro, grdo. Toda ni greha brez kazni in ljudje so premalo plemeniti, da bi znali odpuščati. Ubogo, bedno bitje, ki je za trenutek sanjalo o sreči, pahnejo nazaj v blato, in poslednji udarec zada bolni nesrečnici tisti, ki je o njem sanjala, da bo njen odrešenik.

Malo je del v svetovni književnosti, ki bi tako dolgo ohranila svojo mladostno svežost, kakor ta čudovito lepa zgodba, ki bo zmeraj živela. Zato smo lahko hvaležni Tiskovni zadrugi, da nam jo je dala za letošnjo Veliko noč v tako lepem prevodu in okusni opremi.

gando turizma, družbo, sport in kino. — V Ljubljani je pričela v mesecu marcu izhajati nova slovenska revija »Naša pota«, ki jo ureja Vladimir Regally. Revija, ki je grafično lepo in moderno opremljena, prinaša v prvi številki urednikov spis »...in druge stvari«, Spectorjevo »Ljubljansko reportažo«, Japonce in njihov dumping, Regallyjev »Bošna umira«, »Žene, ki si jih želimo«, anketo »Kakšne može si želimo?«, filmska poročila, »Morje vas vabi«, Paula Burkeja »Majhnega, nervoznega gospoda...« K. Valaška »Ali si ne znaš pomagati?« ter razna druga poročila. Druga številka pa vsebuje: dr. R. Marna uvod »Naša pota«, Regallyja »Reportažo iz dolenskih krajev«, J. Kovača »Pisano ob morju«, Mie Brejčeve »Koroško narodno nošo«, Spectorjevo »Ljubezen in zaslužek d. d.«, prevod Giukiceve pesmi »Vino«, »Ženina individualnost v oblačenju«, Toneta Vovka »Jug poljublja mlado dekle«, »Narodno balado o hlačah, Otmaria Friča »Smuške spomine in želje«, Röslerjeva »Dva v čolnu«, »Prelest Rogaške Slatine«, Regallyjev potopis »Po razbeljenem kamenju in kršu«, Flemingov »Karev as«, Valaškov sestavek »Več resnice pri vremenskih poročilih«, sport, kroniko, film, knjige in revije itd. Obe številki krase krasne in zelo številne velike in tekstne ilustracije po risbah, fotografijah itd. Skratka, »Naša pota« so zamašila vrzel, ki je doslej zijala v našem revijalnem slovetstvu.

Pianinski Vestnik. Številka za april prinaša Pretnarjev potopis »Po planinah Južne Srbije«, Tumovo »Beneško Slovenijo (V.)«, Oblakov opis »Škratice«, Brilejev potopis »V gorah zapadne Bolgarije«, Uroša Župančiča »Veliko noč v severni Triglavski steni«, Pipanovega »Vizitorja nad Plavskim jezerom«, Naš kotiček ter Obzor in društvene vesti. Številka je tudi bogato in zanimivo ilustrirana.

Triglavlanski listi. Leto 3, številka 1. Revija, ki izhaja v Mariboru, prinaša v letošnji prvi številki korespondenco Levca s Štrekljem, dr. P. St. »Nekaj misli o našem šolstvu«, dr. J. Rakeža sestavek o »Dr. Hugonu Kartinu«, Poročila, Beležke in dr. A. Dolarja »Mimonačelnost«. Številki je priloženo tudi kazalo I. in II. letnika.

Ana Sewell: Črna lepota. Življenjepis nekega konja. Strani 184. Iz angleščine prevedel Griša Koritnik. Je to z nenavadno ljubeznijo pisana povest konja z vsem okoljem. Knjigo cenijo povsod kot literarno delo in kot visoko pesem ljubezni do živalstva. Prevod je dober in oprema lepa. Izšel je v Ljubljani v avtorjevi samozaložbi.

Zveza ribarskih društev dravske banovine, ki združuje sportne ribiče celjskega, ljubljanskega in mariborskega ribarskega društva, je pričela izdajati svoje samostojno glasilo. Te dni je izšla prva številka »Ribiško-lovskega vestnika« za dobo januar-april 1934. Glasilo ima izredno priključno obliko revije. Naslovna stran je slikana v petero barvah. Predstavlja okolico Bleda, v ospredju pa po naravi izborna posneto postrv, hlastajočo po enodnevnici. Naslovna slika kakor tudi vinjete v notranjstvih so originalno delo akademskega slikarja prof. Coticarja. Naslovni članek izpod peresa dr. I. Lokarja utemeljuje potrebo sportno-ribarskega lista. Urednikovo ime daje dovolj garancije, da bo »Ribiško-lovski vestnik« urejevan odlično ter mu zlasti glede klenega stila in jezika ne bo zlepa para. To vidimo že iz prve številke. Pa tudi ostala vsebina je pestra. Odlični strokovnjaki dr. H. Krauss, dr. Robida, dr. Kocjan, inž. Jelačin in drugi so stali ob zibelki nove revije s svojimi izbornimi prispevki. Tudi ribiška mreža, društvene vesti in lovska torba morajo zanimati. Za nameček je še nekaj okroglih v razvedrilo. Priznati moramo, da je vložila Zveza ribarskih društev v »Vestnik« obilo resne volje in truda ter zaslužila revija vse upoštevanje književne javnosti. Ni lahko orati ledino. »Ribiško-lovski vestnik« je naša prva strokovna ribiška revija, ki jo lahko pokazemo tudi svetu kot resnega propagatorja tujsko-prometne panoge Slovenije.

Kongres pritlikavcev in orjakov v Budimpešti

Budimpešta bo letos postala središče dveh izrednih kongresov. V njeni sredi se bodo zbrali pritlikavci, ki jih bo prišlo okrog 350 na kongres. Ta vest je vzbudila precejšnjo veselost med budimpeštanskimi prebivalci, ki že želijo pričakujejo pritlikavce.

Istočasno pa bo v Budimpešti tudi kongres artistov, ki so zaposleni po vseh večjih cirkusih in varietejih. Tudi za ta kongres je v Budimpešti veliko zanimanje. Redka je prav gotovo prilika, da bi se kje sestali pritlikavci in orjaki v večjem številu, in to celo na svojih kongresih. Prav tako važni pa so tudi razlogi zaradi katerih so pritlikavci kakor orjaki sklicali kongrese. Pritlikavci bodo zahtevali z ozirom na to, da zavzemajo mnogo manj prostora in pojedino mnogo manj ko normalni ljudje, znižanje raznih davčnih bremen, orjaki pa bodo branili v drugem pogledu svoje interese.

Vesti o kongresih povzročajo budimpeštanskim hotelirjem in gostilničarjem precejšnje skrbi in se še do danes niso odločili, kako bodo računali pijačo in jedao pritlikavcem, in kako orjakom. Verjetno je, da se bosta ob tej priliki sestala v Budimpešti najmanjši in največji človek na svetu.

Dvojna sleparija.

Žena: Kako si me mogel tako presepilirati, da sem se s teboj poročila?

Mož: Saj sem osleparil še samega sebe, ko sem te vzela.

Priroda delo in kapital

Bežne misli k sedanji krizi konzuma in produkcije

Gospodarstvo — bolje, da se ga ne dotikamo, ko pričara tako neprijetna čustva. Gospodar in gospodinja, gospod in gospa, vsi bi se radi otresli gospodarskih dolžnosti, zlasti odkar pestujemo njegovo dete — krizo. Tudi v tem primeru bi radi preskočili to križevno postajo, a zaradi jasnosti naslednjih izvajanj se je moramo dotakniti, čeprav le bežno.

Gospodarstvo je preskrba ali kritje telesnih potreb: hrane, stanovanja in obleke. Vekovečni zakon, ki ureja to preskrbo, je tako ali drugačno gibanje ali kratko delo. Še do polpreteklega časa je bilo dela dovolj in z njim večji ali manjši zaslužek; prav tako tudi večja sorazmernost v cenah proizvodov. Dobrine so krožile tudi med nami — v oni socialni plasti, ki jih danes pogreša. Dela, pošteno plačanega rednega dela, danes v splošnem ni, zato občutimo vso težo tega usodnega nedostatka: nek krčem podoben pojav, utesnitev, motnje. Zastoj obtoka dobrin pa je kot zastoj srca.

Ta pojav pač jasno priča, kakšna gonilna sila je človeško delo, na drugi strani pa, da se je v zobovju gospodarskega kolesja nekje podrla. Kje — kako? To so naša dnevna ugibanja. Posvetimo v to stran, čeprav le mimogrede! V ta namen se moramo pomakniti za kako poldrugo stoletje nazaj, tja do francoske revolucije, ki je proglasila opojno načelo s temi privlačnimi krilaticami: svoboda, bratstvo, enakost! Poslednji dve sta se takoj umaknili v prilog prvi, ki se je začela bohotno in predrzno uveljavljati na prvi in večno odločilni strani — v gospodarstvu. Vsak poedinec (individue) se je mogel prosto (liberalno) posluževati sredstev in načina. Odtod naziv liberalni ali individualni gospodarski red, odtod tudi strastna, brezobzirna in nečloveška tekma. Kdo je mogel uspešno tekmovali? Samo sredstva, in sicer z dobrim vodstvom duha, ki se je vedno bolj zmagovalno pomikal v ospredje in prešinjal kri. Kdor more in zna — naprej, kdor ne more in ne zna — propadi! V tem znamenju se je gospodarstvo razvilo do neslutnih višin. Komu v prilog? Le onemu, ki si je mogel in znal prilastiti in usužnjiti dve sili — prirodo ali njene vrednote in človeško delo. Kdor je vzel to v zakup, je bil resničen gospodar in gospod in si je iz tega koval novo dobro — kapital. Nič drugega ni kapital kot to, namreč plod prirode in človeškega dela. Kdor je težil za kapitalom in mu je ta postal najvišje načelo, malik, končni namen, je dobil po njem ime kapitalist, njegova težnja pa kapitalizem.

Kaj je pričaral kapitalizem, beremo ob vsakem koraku in bi bila vsaka razlaga odveč. Le to rečemo: Enostavna in zajemljiva sta pojma »priroda« in »delo«, prične pa se nam mešati v glavi, ko rjeemo »v pojem« kapitalizem. To gre že preko naših duševnih moči, preko razuma — v iracionalnost. Stresemo se in čutimo v tem izrazu nekaj zlega, razkrajajočega, uničujočega ne-le v gospodarskem, ampak tudi v duhovnem pogledu, razsulo vsega, kar nosita srce in duša.

A življenje gre svojo pot, ker je iz sebe in za sebe; če ni prava ta pot, krene na drugo. Če je torej kapitalistično gospodarstvo ohromelo in se je človeštvu pristudilo — če ne moremo naprej kot poedinci in drug proti drugemu, kakor nas je vzgojil kapitalizem — pojdemo drug z drugim ali ob drugem. Menda je niso vsa sredstva nove vede, vsi filozofski in psihološki sistemi, vse gospodarstvo in tehnika le za to, da človeštvo vedno bolj trpi in se medsebojno kolje le v prilog tretjemu, ki se nam satajsko smeje! Ali je res le to napredek, civilizacija, kultura?

Res je, da bodo v življenju vedno trenja, saj brez njih res ni življenja; ni pa res, da moramo zreti v sočloveku le nevarnega tekmeča in se moramo med seboj klati kot nedolžni grešniki. Kje je nespametnej, ki naj veruje v teorijo preobljudenosti našega planeta in temu dosledno v nujnost medsebojnega boja? Naša vera gre v obratni premici: Danes

ne moreta še biti dve milijardi zemljanov v zadregi za življenje, z razpoložljivo prirodoslovno vedo in tehniko celo ne. Gospodarstvo je zato kljub svoji zmotanosti vendarle preprosto, kakor sta preprosta oba življenska činitelja — priroda in človeško delo. Kolikor pa je preprostemu razumu nepristojnega, je v tretjem, namenoma in umetno ustvarjenem činitelju — v kapitalu, oziroma kapitalizmu. Iz tega se razraščajo trenja med proizvajalcem in potrošnikom, ki izigravajo oba. In da se ta dva umetno ustvarjena tekmeča — proizvajalec in potrošnik — ne bi mogla sporazumeti, zlasti še, ko se v tej lastnosti menjujeta? Danes res se ne, ker se oba borita v

strahu za jutrišnji dan in ne čutita pod seboj trdnih tal; ker je kapitalizem potisnil med nas Hobbesovo načelo, da je človek človeku volk. A v naši veri je možnost ublažitve napetosti: da moreta ti dve veliki socialni skupini živeti druga ob drugi brez pogubnega boja. Da je ta trditev resnična, je določno podčrtano v pojavu rastočega združništva, ki je vedno bolj vidno in čutno od njegove vodoravne (širinske) in navpične (organizacijske utrjevalne) strani. Dve organski polovici — proizvajalec in potrošnik — se tako vedno bolj zblizujeta in medsebojno sporazumevata, in sicer z izločanjem posredništva, ki je prirodno odvisno. Produktivne vnovčevalne zadrage od ene in nabavljalne od druge strani morejo izravnati strašno razpoko in usodepolno nesoglasje, kamor smo zdrsnili v gospodarski in moralni onemoglosti.

Sport

ISSK Maribor : ZSK Hermes (Ljubljana)

Jutri, v nedeljo 15. t. m. ob 15.30 prvenstvena tekma v Ljudskem vrtu.

Tekmovanje za prvenstvo LNP se bo jutri nadaljevalo z dvema teknama, in sicer se bosta srečala v Ljubljani SK Ilirija in SK Celje, v Mariboru pa ISSK Maribor in ZSK Hermes.

K nam prihaja torej moštvo, ki je bilo preteklo nedeljo premagano od naših Železničarjev v razmerju 7:1. Hermes zavzema trenutno v prvenstveni tabeli 4. mesto in rabi torej nujno točko, prav tako ko jutrišnji nasprotnik ISSK Maribor, ki zavzema zadnje mesto v tabeli. ZSK Hermes je v jesenski prvenstveni sezoni dosegel prav lepe uspehe in si nabral 6 točk. Tudi za velikonočne praznike, ko je moštvo odigralo dve tekmi v Mariboru, je Hermes pokazal, da je trd

nasprotnik. Prav dobra je ožja obramba, ki tudi ne popusti v najkočljivejših situacijah, o čemer smo se lahko pred 14 dnevi prepričali. Tudi ostali formaciji sta na precejšnji višini, in znata ob danih prilikah prav energično zaigrati. Domačini ne bodo imeli lahkega snarčja. Zaigrati bodo pač morali z elanom in požrtvovalnostjo ter odpreti vse registre znanja, če bodo hoteli priboriti si prvi dve točki.

Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu in se bo pričela ob 15.30 na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. Sodil bo g. Nemec. V predtekmi se bosta srečali v prijateljski tekmi rezervi ISSK Maribora in SK Svobode.

SK Drava (Ptuj):SK Svoboda. Tudi tekmovalje za prvenstvo mariborskega okrožja LNP se bo jutri nadaljevalo, in sicer se bosta srečala na igrišču SK Svobode dopoldne ob 10. SK Drava iz Ptuja in SK Svoboda. SK Drava prihaja v Maribor prvič od svojega obstoja. Gosti razpolagajo s talentiranim moštvom, ki je letos doseglo že lepe uspehe in bo tudi jutrišnja tekma gotovo prav zanimiva. Sodil bo g. Kopic.

Razpis lahkoatletskega mitinga SK Maratona. SK Maraton priredi v nedeljo 22. aprila ob 9. uri na Ljyadi propagandno lahkoatletsko tekmovalje. Teki bodo izven igrišča, in sicer deloma na cesti, deloma pa po gozdu. Pravico do tekmovalja imajo verificirani in neverificirani atleti, kakor tudi oni, ki imajo prepoved starta zaradi prestopa. Nagrade se ne izdajo. Prijave je poslati najkasneje do četrтка 19. tm. na naslov Ciril Grešak, Spodnještajerska posojilnica, Gosposka ulica 23. V ostalem bo tekmovalje izvedeno po pravilih JLAS.

Sokolstvo

POZIV VSEM EDINICAM V MESTU IN OKOLICI. Uprava sokolske župe Maribor poziva vse bratske edinice v mestu in okolici, da se udeležijo pogreba prera-
no umrlega podnačelnika Sokolskega društva Pobrežje brata Ivana Gerželja, ki bo v ponedeljek 16. t. m. ob 17. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Zbirališče za sokolsko članstvo bo v Narodnem domu, odkoder krenemo točno ob 16. uri. Članstvo, ki ima slavnostno kroje, naj se udeležijo pogreba v kroljih, ostalo pa v civilu z znakom.

Sokolsko društvo Maribor I. poziva vse svoje sestre naraščajnice, članice (tudi neaktivne), kakor tudi druge društva naklonjene dame, da se zanesljivo udeležijo zelo važnega sestanka, ki bo v ponedeljek 16. t. m. ob 19.30 uri v tolovadniki vojašnice kralja Petra I. Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor II. Pobrežje naznanja v svoji težki žalosti, da je neusmiljena smrt iztrgala iz njegove sredine enega njegovih najboljših bratov, Ivana Gerželja. Prosimo vsa br. društva Maribora in okolice, da se udeležijo pogreba v ponedeljek ob 17. uri na Pobrežju v čim večjem številu v kroljih, ostali pa v civilu z znakom.

Iz Sokola Poljčane. Vsi odseki tukajšnjega Sokola so prav marljivo na delu. Tehnični se vestno pripravljajo na letošnji nastop, ki bo 1. julija. Na ta datum že danes opozarjamo naša druga društva in jih prosimo, da takrat ne določijo morebitnih svojih prireditev. — Prosvetni odsek ima na vidiku proslavo materinskega dne, ki bo prvo nedeljo v maju. Sokoliči in Sokoličice bodo pri tej priliki vprizorili ljubko Ribičičevo trodejsansko igrice s petjem »V kraljestvu palčkov«. — Glasbeni odsek, ki ga vodi (salonski orkester) g. dr. Hronovskij in (pevski zbor) g. Janko Živko, šol. upravitelj iz Studenic, pa priredi koncert že to nedeljo 15. aprila ob 16. uri. Sodeluje tudi pevski zbor iz Studenic. Prijatelji lepega petja in glasbe iskreno vabljeni! Zdravo!

Aparat za čitanje sanj.

Ravnatelj psihofiziološkega laboratorija newyorške univerze prof. Hernsberg je izumil aparat, s pomočjo katerega je mogoče registrirati človeške sanje. Če človek sanja, mu močnejše bije srce in je vse to odvisno samo od značaja samega. Aparat je tako konstruiran, da neka igla avtomatično neprestano riše črto. Ko človek ne sanja, je črta popolnoma ravna, ko pa prične sanjati, riše igla vijugasto črto. Čim težje so sanje, tem večje so vijuge, čim prijetnejše so sanje, tem manjše so vijuge. Nekateri se sicer smejejo profesorjevemu izumu in pravijo, da ni važno, kaj in kako človek sanja.

Duhovitost opic.

V nekem psihološkem zavodu blizu Londona dela neki profesor že več let zanimive poizkuse z opicami. Vse te eksperimente je dal profesor tudi filmati. Na filmskem platnu se jasno vidi, da so na primer šimpanzi tako pametni, da razločujejo vrednost denarja. Profesorju se je posrečilo nekega šimpanza tako zdresirati, da je zahteval pijačo, če je hotel človek videti kako njegovo posebno kretnjo. Zanimivo je tudi kar je profesor ugotovil, da opice med seboj druga do druge nimajo zaupanja in da so zelo kradljive živali.

Potreba prič.

Peterček: Atek, zakaj pa mora imeti človek pri poroki prič?

Oče: Ker mu pozneje sicer nihče ne bi verjel, da je bil tako nor, da se je oženil.

MARIJ SKALAN:

35

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Njegov vzgojitelj in vodnik, pisar Azuris, je bil veseljak in ga je sam seznanjal bolj z uživanjem življenja, kakor z učenostjo. Le malo je bilo ur, ki jih je Aftagad posvečal modrosti Semisirisa. Stanoval je s svojimi služabniki in sužnji v palači, ki je stala tik velike terasne zgradbe, v kateri so bile knjižnice, učilnice in delavnice vzgojiteljev, filozofov, astronomov, svečnikov, pisarjev, pesnikov in drugih mož duha. Tam je doimoval tudi mladi Asarhadan, sin faraona Ofirisa. Kakor Aftagad, tako je bil tudi Asarhadan poslal njegov oče v srce sveta, da se pokloni faraonu faronov in izmordi v krogu semisirskih modrecev. Njegov vzgojitelj in vodnik je bil pesnik Sorbalis, drugi veseljak in lahkoživec, oboževalec dvornih in tempelskih plesalk ter intimni prijatelj Ankamisa, višjega duhovna svetišča na Gori prihoda.

Na večer praznika svetega Ibisa so bili v najvišjem svetišču zbrani vsi, Azuris, Sorbalis, Ankamis, Aftagad in Asarhadan. Ko se je Aftagad izgubil s Tatanom v tajne sobane, so si njegovi vzgojitelji poiskali najlepša dekleta, plesali z njimi, se šalili in jemali njihovo radodarno ljubezen z obema rokama. Samo mladi faraon Asarhadan je bil nenavadno zamišljen in pust. Ko je med množico veseljakov zagledal Ofirijo, ga je prevzelo nemirno čuvstvo, da je pozabil na svoboščine praznika, plesalke in vso svojo okolico. Obstal je in sledil z očmi prekrasni hčerki faraona faronov, ki je plesala s svojim bratom Semisom Isiom. Zdelo se mu je, da je še lepša in veličastnejša kakor takrat, ko jo je videl prvič in vztrepetal pred njeno pojavo. Podzvestno čuvstvo, ki ga je omamljalo že prej, mu je tedaj nenadoma postalo zavestno. Spoznal je, da jo ljubi. To spoznanje ga je vsega prevzevalo, pretreslo do dna in spremenilo. Naenkrat ni bil več prejšnji neskrbni, vedri in razposajeni Asarhadan. Premišljeval je samo, kako bi se ji približal, kako bi ujel vsaj kratek njen pogled, vzbudil vsaj hipno njeno zanimanje.

Ko je opazil, da je faraon Semis Ofiris zapustil svetišče, se je ojunail. Pretil se je skozi vrvečo množico do mladega para in se v bližini naslonil na steber. Rdeči plamen žrtvenika mu je razsvetljeval pravilni, mladeniško lepi obraz in se utrinjal v njegovih živih črnih očeh.

Morda je prav ta blesk opozoril nanj kraljico njegovega hrepenenja. Izpustila je svojega brata in se mu približala. Asarhadan se ji je globoko poklonil in pozdravil.

»Pozdravljen, sin faraona jutrnje dežele!« je dejala. »Zakaj samevaš na praznik svetega Ibisa, ptice krvi in zaljubljenih mesečine, in zakaj je zamišljen tvoj mladeniški obraz? Te ni izbrala nobena naših mladenk?«

»Milost, o velika, najvišja!« je vzkliknil Asarhadan zmedeno. »Umakni sem se jim; hotel sem ostati sam.«

»Ni ljubezni v tvojem srcu, mladeček? Niti danes ne?«

»Kdor ljubi sonce, o velika, ga ne zanimajo zvezde, ki potemne v silni luči in postanejo nevidne njegovim očem.«

»Skrivnostne so tvoje besede. Kako naj jih umem? Kdo je, ki ljubi sonce, in kdo je sonce, ki ga ljubi?«

»Preveliko je tvoje vprašanje, najkrajnejša roža vrtov Semisirisa. Tvoj suženj ti ne more odgovoriti.«

»Si ti, ki ljubiš sonce?«

»Sem, gospodarica.«

»In kdo je sonce, ki ti je zatemnilo naše zvezde, da jih več ne vidiš?«

»Milost, najvišja! Nema morajo biti usta moja. Še smrt jim ne bi smela izvabiti besede.«

»Ne razumem te. Jaz sem več ko smrt, ker sem življenje.«

»Vem, labudka bela, in vendar te prosim najvišje milosti: ne ukazuj ustam mojim govoriti! Razblini bi se čar, ugasnilo bi sonce in strašna bi bila noč, ki bi zakrila mojo mladost.«

»Tako velika je skrivnost tvoje ljubezni. Zavidam ji, ki jo ljubiš. Je lepša kakor jaz?«

»Lepa je tako kakor ti, najlepša.«

»Praviš mi »najlepša«, kako morem biti, če je na svetu še druga, ki je enako lepa? Ne, lepša je, čutim, da je lepša, vem, kajti če ti sije še tu ko sonce, je zatemnila tudi mojo zvezdo.«

»Ni je zatemnila, ker ni zvezda.«

»Kaj je tedaj?«

»Sonce...« je zajecjal Asarhadan, prebledel, vztrepetal in povsile oči. Zavedel se je, da ga je Ofirija premamila s svojimi vprašanji in ga ujela.

Tudi ona se je zdržnila. Spoznala je, da ljubi njo in ga je s svojo ljubosumno radovednostjo priterala v izpoved, do katere se nikoli ne bi ojunail. A še tisti hip so se porodila v njej velika, čisto nova vprašanja:

»Zakaj sem se mu približala? Zakaj sem ga spraševala? Kaj mi je? Se zanimam zanj? Mi je več ko drugi? Ga ljubim? Še nikogar nisem ljubila. Neznano mi je bilo to čuvstvo. Zakaj? Mar zato, ker sem hči faraona faronov in ni na svetu razen brata mojega Semisa Isisa nobenega moškega, ki bi mi bil enak? In vendar sem ženska? Ne spe v meni hrepenenja, ki mi jih oznanjajo druge? Morda so le prikrita, zatrta in bi jih bilo treba samo predramiti. On me ljubi. Prvi, ki mi je to povedal.«

Zastrmela se je vanj z izprašujočim in tehtajočim pogledom obenem. Opazovala je njegov obraz in čuvstvo ugodja je napolnilo njeno dušo.

»Lep je...« si je dejala, »in ljubi me... sonce sem mu, ki zatemnjuje zvezde. Kako čudovito je vse to... nerazumljivo...«

Asarhadan je dvignil pogled. Ofiriji je zasijala iz njega boleš brezupnega hrepenenja in jo zaskelala. Zasmilil se ji je, da je dejala na glas:

»Ubožček...«

»Milost, najvišja, sonce solne«, je zajecjal mladenič. »Odpusti mi mojo predrznost! Saj nisem hotel. Premotilo me je...«

»Premotila so te moja vprašanja«, je dejala Ofirija nežno. »Odpuščaj ti. Sicer pa, kaj naj ti odpustim? Da me ljubiš? Je ljubezen greh? Srcu ne more nihče ukazovati razen Najvišjega; še faraon faronov in hči njegova nimata oblasti nad njim. In tvoja ljubezen mi je najvišji dokaz vdanosti in spoštovanja.«

»Moje življenje je tvoje, o velika, najvišja«, je jecjal dalje Asarhadan. »Vzem si ga, če ti je potrebno, sežgi moje telo na žrtveniku ptice krvi in mesečine, da bo upepeljeno to uporno srce, ki mi bije v prsih. V trpljenju bom spoznal slast žrtve, ki je najvišji dokaz.«

Ofirija je vztrepetala. Potem je poiskala njegovo desnico in jo oklenila s svojo. Za dolgo minuto sta se potopila njuna pogleda drug v drugega. Iz duše v dušo se je zgradil most čuvstva ter ju zblizal. Ofirija se je predramila iz sna zamaknenja in potegnila Asarhadana za seboj v vrvež svetišča. Pozabila je na brata, ki ga je bila med tem izbrala Ep-suta, hči velikega vojskovodje Tatalisa, ki je bila že ob rojstvu določena za mater njegovih otrok, bodočih vladarjev Atlantide.

Šele pozno v noč je prišel Asarhadan v sprejemno dvorano višjega duhovna Ankamisa, kjer so že bili Azuris, Sorbalis, Aftagad, Estelis, Ibiskis, Sitis, Al-tais in nekateri drugi v družbi tempelskih plesalk. Zbor harfinistov je igral nežne melodije in povsod je tekla opojna pljača. Družba je bila razvnetja. Plesalke so kričale, se smejale in divjale. Lepa Eramana je plesala sredi dvorane popolnoma naga. Moški so ji ploskali. Ko so opazili zamišljenega Asarhadana, so ga pozdravili s huronskim vpitjem. Eramana je planila k njemu in se ga oklenila, a mladi faraon jo je odsunil, se približal Aftagadu in sedel molče poleg njega na blazino. Potem je vzel vrč poln opojne pljače in jo vlival vase v velikih požirkih.

(Se bo nadaljevalo.)

Smrt nekronanega kralja Grönlandije

Iz življenja in delovanja dr. Kunda Rasmussena

Grönlandski nekronani kralj je mrtev. Umrli je kot žrtev svojega poklica. Na zadnji svoji ekspediciji se je zastrupil z mesom in našel svoj grob v večnem snegu in ledu. Knud Rasmussen, sloviti danski raziskovalec severnega tečaja in vodja številnih poučnih ekspedicij, je bil v pravem pomenu besede nekronani kralj Grönlandije. Prebivalci Grönlandije, mladi in stari, vsi so ga spoštovali in gojili do njega, ki je bil veliki sin preprostega eskimskega naroda, veliko ljubezen. S svojim izgledom je dal pokojni dr. Knud Rasmussen najboljši dokaz svojega eskimskega porekla. Njegov oče je bil sicer Evropejec, pripadnik Danske, toda po materi je dobil ostre poteze obličja, orlovski nos, ki je spominjal na toliko opevane neustrašne indijanske vodje in borce. Po postavi je bil srednje velik, vendar pa so ga smatrali vsi za velikega človeka, ne samo po duhu, ampak tudi po telesu samem.

Eskimska je bila pokojnega Rasmussena izredna vzdržljivost, fizična moč in neizčrpljiv vrelec je bila njegova sila. Njegovi prijatelji ga opisujejo kot človeka, ki je za časa dolgih in skrajno naporov ter mučnih ekspedicij bil vedno najbolj vesel in najhrabrejši med vsemi. Ko so v nevarnosti klonili vsi njegovi prijatelji in pričeli izgubljati vse nade na rešitev, je bil pokojni Knud tisti, ki je umel ustvariti vse drugačno razpoloženje, ki je umel s čudotvornim bogastvom svoje osebnosti in prekaljenega značaja ustvariti nove nade in pobudo na herojsko vzdržljivost in napore. Zato ni čuda, če so se najodličnejši raziskovalci severnega tečaja vedno po-

tegovali, da bi lahko potovali z njim v deželo večnega snega in ledu. Prvi je bil na nogah, pravijo njegovi prijatelji, in zadnji je legel k počitku. Vedno je bil zaposlen in vedno je imel dovelj časa za vsakega, da ga je poslušal in mu pomagal, če je le mogel.

Dr. Knud Rasmussen je bil med Eskimi priljubljen kot nihče drugi. Pa tudi nihče drugi ni bil tako pristopen preprosti eskimski duši, polni pesniške navdahnjenosti, čeprav na prvi stopnji onega razvoja, ki ga mi nazivamo civilizacija. Eskimi so kakor otroci in si je zelo težko pridobiti njihovo zaupanje. Dovelj jasno sliko si lahko človek ustvari o njih, če prečita samo nekaj strani iz katerekoli knjige Knuda Rasmussena. V knjigah govori Rasmussen o svojih dragih Eskimih, o njihovem življenju in o njihovih lastnostih. Morda je bil on edini, ki je poznal njihove običaje in njihove navade. Svojevrsna je eskimska duša, polna lepote, ki se nam odkrivajo v obliki najbogatejšega čuvstvovanja. Prav gotovo ni več daleč čas, ko bodo tudi njegove knjige o Eskimih prevedene na vse druge jezike zagledale beli dan. Rasmussen je opisal njihovo vero, ki vsebuje pravila vseh verskih naziranj, v kateri je vse krščanstvo v svoji popolni bitnosti, čeprav so to vero ustvarili ljudje, ki ne poznajo verskih norm, niti verske razkosanosti na svetu.

Nikdar ne bi svet spoznal teh lepote, če bi jih ne bil obelodanil dr. Knud Rasmussen, ki mu bo težko najti vrednega naslednika. Toda dr. Knud Rasmussen ni umrl, on bo živel v svojih delih in zaradi svojih polarnih ekspedicij večno.

Gospodarske vesti

Cene so neznatno padle. Oddelek za proučevanje gospodarskih vprašanj pri Narodni banki je objavil indeks cen na veliko za mesec marec. Iz teh podatkov se vidi, da so cene v marcu ostale v primeri s februarjskimi skoraj neizpremenjene, da pa so znatno nižje ko v marcu lanskega leta. Celotni indeks je padel v primeri s februarjskimi le za 0,3, v primeri s lanskim marčnim pa za 2,7 točke. Med rastlinskimi proizvodi so postali cenejši ječmen, pšenica, oves in koruza, dočim se je dvignila cena češpljam in senu. Indeks za živalske proizvode pa je padel zaradi nazadovanja cen svinjarn in volom. Zboljšalo pa se je razmerje med cenami uvoznih in izvoznih predmetov.

Kartel tvornic za lake. Po beograjskih informacijah se ustvarja kartel velikih tvornic za lake. Namen kartela je povišanje cen, ki so v zadnjem času opetovno padle.

Obrtniški kongres v Karlovcu. Za binokostne praznike bo v Karlovcu kongres obrtniških društev iz savske banovine in delegatov obrtniških društev iz vseh krajev države. Kongres bo združen s koncerti pevskih društev, gledališkimi predstavami, sportnimi tekmami itd.

Naše zlato se vrača iz Francije. V četrtek so pripeljali iz Pariza v Beograd 100.000 napoleonov, ki spadajo v zlato podlago naše Narodne banke. Nekaj našega zlata je deponirane v tujini, ki pa bo polagoma pripeljano nazaj v našo državo. Vrednost v četrtek pripeljanega zlata znaša okrog 32 milijonov Din.

Železniška zveza Slovenije z morjem. Te dni se bo sestala v Ljubljani konferenca gospodarskih krogov naše in savske banovine, na kateri bodo razpravljali o vprašanju železniške zveze Slovenije z morjem. Pred nedavnim smo poročali, da se je osnoval poseben akcijski odbor s sušaškim županom kot predsednikom in ljubljanskim županom kot podpredsednikom na čelu, ki je spravi vprašanje železniške zveze Slovenije z morjem z mrtve točke. Na konferenci bodo proučili vse v poštev prihajajoče možnosti ter pokrenili korake za čim prejšnjo realiziranje načrta, ki je naša najnujnejša gospodarska in nacionalna potreba. Če se načrt uresniči bo osvobodjena domača trgovina tujega vpliva in bo tranzitna trgovina kakor tudi turizem srednje Evrope usmerjen preko našega ozemlja skozi naše pristanišče.

Zrcalo našega gospodarstva. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 10. t. m. sledečo statistiko. (Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo v lanskem letu). Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 2 (2), savski — (6), vrbaski, Beograd, Zemun, Pančevo — (—), primorski 1 (2), drinski, zetski, donavski, moravski — (1), vardski 1 (1); razglašene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 2 (1), savski 3 (5), vrbaski, moravski, vardski — (—), primorski — (3), drinski in zetski 1 (—), donavski — (2), Beograd, Zemun, Pančevo — 1 (1); končna konkurzna postopanja: v dravski banovini: 1 (—), savski 1 (6), vrbaski, primorski — (—), drinski — (3), zetski 1 (—), donavski 2 (2), moravski 1 (1), vardski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (1); potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini 1 (4), savski — (7), vrbaski in zetski — (1), primorski — (5), drinski 1 (4), zetski — (1), donavski 1 (1), moravski in vardski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (4).

Sejem za prašiče. Včerajšnji sejem je bil dobro založen. Pripeljali so 262 prašičev. Kupčija je bila dobra in so jih prodali 137. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 90—110 Din, 7 do 9 tednov 150—190 Din, 3 do 4 mesece stari 250—280 Din, 5 do 7 mesecev stari 320—350 Din, 8 do 10 mesecev 450—500 Din in leto stari 650—700 Din. Kilogram žive teže so prodajali po 6,50 do 7 Din, mrtve pa 9 do 10 Din.

Vaja za večno ljubezen.

Ona: Kako naj ti verjamem, da me zares ljubiš, ko si pa to že tolikim govoril?

On: To je bila samo vaja za mojo večno ljubezen do tebe.

Lepo priznanje.

Prvi: Glede presojanja političnega položaja ti ne priznavam nobene prednosti.

Drugi: Če misliš, da sva si jaz in ti enaka v bistrovidnosti, potem si osel.

Zdravnikov nasvet.

Stara devica: Mislite, gospod doktor, da bi mi škodovalo, če bi šla na pies.

Zdravnik: Na vsak način. Morate se veliko gibati, ker sedenje vam škoduje.

Srečen ni, kdor srečo vživa sam... Današnja huda kriza je palmila v bedo tisoče in tisoče družin, katerih očetje radi brezposelnosti ne zaslužijo niti za kosček kruha. Lačni, goli in bosi so ti reveži in nimajo niti najpotrebnejših oblačil. In takih družin je tudi v našem mestu veliko število, zato je krajevni odbor Rdečega križa v Mariboru pokrenil akcijo in bo stalno vse leto zbiral satro obleko, obutev in perilo ter z nabranimi oblačili in obnvalom oblekel najrevnejše. Rdeči križ apelira na vsa usmiljena srca v Mariboru, naj mu priskočijo na pomoč pri tej akciji in naj darujejo staro in ponošeno obleko, obuvalo in perilo, ki ga sprejema društveni poverjenik vsak ponedeljek od 15. do 18. ure v domu reševalne postaje na Koroški cesti. Kdor bi pa želel, da bi poslalo društvo poverjenika na dom po darove, naj blagovoli to poročiti društvu telefonično, nismo ali ustno. Ta dobrodelna akcija Rdečega križa je že vpeljana po vseh drugih mestih naše države in ne sme za njimi ostati naš Maribor, o katerem je znano, da ima zlato srce za treščega brata.

Strah pred spiritizmom.
Prvi prijatelj: Zakaj pa nisi več spiritist?
Drugi prijatelj: Odkar mi je umrla tašča in odšla med duhove...
Nesporazum.
Olga: Pomisli, v parku me je hotel nekdo poljubiti. Kako sem bežala.
Pavla: In si ga ujela?
Obžalovanje.
Peter: To si ti? Pa sem slišal, da si umrl...
Pavel: To je bil moj brat.
Peter: Iskreno obžalujem!
Razumljivo.
Učitelj: Janezek, kdo ti pomaga pri računskih nalogah?
Janezek: Oče.
Učitelj: Kaj pa je tvoj oče?
Janezek: Plačilni natakar.
Učitelj: A, zato je končna vsota pri seštevanju vedno večja kot bi morala biti.

O
g
l
a
š
u
i
t
e
v
v
e
č
e
r
n
i
k
u

Posest

POSESTVO
6 oralov s hišo, 4 sobe, 45.000 Din. Hiša z lokalom, 5 stanovanj, tik mesta, 125.000 Din. Specerijška trgovina zelo poceni. Gostilne, mlini, veleposresta. »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28. 1500

Kupim

Kupi se dobro ohranjen **PIANINO**. Ponudbe staviti železničarskemu glasbenemu društvu »Drava« v Mariboru. 1481

Prodaj

dam v najem ali prodam za stavbišče proti Kamnici. — Vpraša se v upravi lista. 1398.

LOVSKI PES
dresiran, tičar, dober čuvaj poceni naprodaj. Jordan, Maribor, Wildenrainerjeva ul. 8. 1460

ŠIVALNI STROJ
za pogrezni odda poceni Ussar, Trubarjeva ul. 9. 1501

HRANILNO KNJIZICO
Celjske mestne hranilnice za Din 2000 prodam. Naslov v upravi lista. 1485

NA PRODAJ MOTORNO KOLO
s prikolico A. J. S. 6 Ph. 500 cm³, za Din 5.500.—. Betnarska c. 1. 1517

NA PRODAJ DUNAJSKA KROMATICA HARMONIKA
poceni za Din 600.—. Delavska ul. 14. 1487

PRIJAZNO HIŠICO
z vrtom da v najem, lepa solučna stavbišča prodaja tudi na obroke Schwarz, Maribor, Klavniška ul. 14. 1511

HIŠA
z gospodarskim poslopjem, ve likim vrtom, primerna za Državnega uradnika, upokojenca oziroma za vsacega, takoj po ugodni ceni na prodaj. Pobrežje pri Mariboru, Solska ul. 10. 1515

PARCELA
na Pobrežju na Aleksandrovi cesti poceni naprodaj. Ivan Flieger, brivec, Krčevina. 1516

V najem

POLJE
dam v najem. Vprašati pri Grebencu, Danikova ul. 8. 1452

SVETLO DELAVNICO
in veliko klet oddam v najem. Vprašati Aleksandrova cesta 26. 1479

Službo dobi

PRODAJALKO
sprejem. Pismene ponudbe s podatki in zahtevami na upr. »Večernika« pod »Zmožna«. 1404.

PRAKTIKANT
za pisarno se sprejme pri industriji v Mariboru. Ponudbe s prepisi spričeval na upravo »Večernika« pod »Praktikant«. 1466

STENOTIPIST(KA)
res. perfekten, z večletno prakso in primerno predizobrazbo, zmožen jezikov in dopisovanja, dobi takoj nameščenje. Lastnoročne ponudbe pod »Prvorazreden« na upravo. 1512

UČENCA
sprejme manufakturna trgovina Mirko Feldin, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 1493

SPREJMEM
zdravo revno dekle čez dan k otroku. Naslov v upravi »Večernika«. 1523

STENOTIPIST
perfekten, lahko tudi zmožen začetnik s primerno srednješolsko izobrazbo in odsluženim kadrovskim rokom, dobi takoj nameščenje Lastnoročne ponudbe na upravo pod »Zelo zadovoljiv«. 1513

STROJEPISec
ali strojepiska, prvovrstna moč, s perfektnim znanjem slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj. Ponudbe z navedbo osebnih podatkov, dosedanje prakse spričevalom zadnje službe in sliko na naslov: Dr. L. Božič, advokat, Gornja Radgona. 1483

MIZARSTVO
Levstikova ul. 9 sprejme vajenca. Istotam na prodaj melnika spalnica. 1521

Mali oglasi

Razno

SVETLI PREMOG DIN 37.—, suhi kolobarji Din 4.—, prevozi tovorov po nižani ceni. Tičar, Magdalenski park, Telefon 2715. 1428

GOTOVE OBLEKE
za moške in dečke kupite najcenejše v manufakturni trgovini Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1506

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
s prostim vvhodom oddam s 1. majem eni ali dvema osebama. Vrazova ul. 6, pritličje levo. 1337

OPREMLJENO SOBO
ali malo opremljeno sobico oddam. Sodna ulica 30-II. desno. 1486

SOSTANOVALKO
sprejem. Slovenska ul. 22, I. nadst., dvorišče. 1488

MIRNEGA GOSPODA
sprejem na stanovanje in dobro domačo hrano, eventualno tudi brez hrane. Frankopanova ulica 23. 1495

Lepa, novoopremljena **SOBA**
s strogo ločenim vvhodom v bližini parka se takoj odda. Naslov v upravi. 1497

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam dvema osebama. Prešernova ulica 18-II, vrata 12. 1502

Strogo separirano, lepo **OPREMLJENO SOBO**
s prostim vvhodom oddam takoj. Meljska cesta 1. Tempes. 1504

ENO ALI DVE GOSPODIČNI
sprejem kot sostanovalki mesečno Din 80.— s hrano in preskrbo Din 350.—. Levstikova ul. 9, Stanič. 1522

OPREMLJEN KABINET
oddam, Jenkova ul. 5. 1529

Sobo išče

SOBO IN KUHINJO
iščem s 1. majem v mestu ali bližini. Naslov pustiti v upravi »Večernika«. 1498

Skoraj popolnoma nov **SOLIDEN DELAVEC**
išče snažno sobo s 1. majem. Naslov pustiti v upravi »Večernika«. 1505

Stanovanje

SOLNČNO TRISOBNO STANOVANJE
z uporabo vrta iščem. Ponudbe pod »Solnce« na upravo »Večernika«. 1439

DVE OPREMLJENI SOBI
s kuhinjo oddam v najem. — Frankopanova ulica 10-I. 1482

STANOVANJE
dve sobi in kuhinja, oddam v najem. Vicel, Gosposka ul. 5, sprejem tudi hišnico. 1503

SOBO IN KUHINJO
oddam dvema osebama. Pobrežje, Zrkovska c. 24. 1507

STANOVANJE
s pohištvo v dobrem stanju oddam mladim porčencem in sicer, da pohištvo odkupijo. Stanovanje je v pritličju soba in kuhinja, električna luč, mesečna najemnina Din 220.—. Studenci, Cankarjeva ul. 7. 1518

LEPO STANOVANJE
z vrtom na čednem posestvu na periferiji mesta oddam mirni dužini. Poizve se Vilharjeva ul. 2/II. 1530

Znanja želi

ŽELIM SPOZNATI
delavko ali služkinjo v svrhu skupne zabave in izletov. Dopise na upravo »Večernika« pod »April«. 1480

Oglašuite!

Umrli je danes zjutraj brat

Ivan Gerželj

vodnik 2/II. čete viteških sekcij NO.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 16. aprila 1934 ob 17. uri na mestnem pokopališču.

V Mariboru, dne 14. aprila 1934.

Oblastna komanda viteških sekcij NO Maribor.

Sokolsko društvo Maribor II - Pobrežje naznanja pretužno vest, da mu je neusmiljena usoda iztrgala iz njegovih vrst nadvse ljubljenega in zvestega podnačelnika brata

Ivana Gerželja

Pokopali ga bomo v ponedeljek 16. aprila 1934 ob 17. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Slava njegovemu spominu!

Pobrežje, dne 14. aprila 1934.

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih ylog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Občni zbor

Glavne hranilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor. reg. z. z n. z. se bo vršil dne 20. aprila 1934 ob 18. uri v lastni pisarni pri Sv. Lenartu s sledečim dnevnim redom:

Potrditve računskega zaključka za leto 1933.

Načelnstvo.

Naznanjamo, da smo se preselili iz Slovenske ulice v

Stolno ulico šte. 5

Izdelovanje posteljnih odej **A. Stuhec.**

Oglašujte!

RAZPIS O LICITACIJI.

Mestno načelnstvo v Mariboru razpisuje za dobavo in montažo ekshaustora v zgradbi carinske pošte v Mariboru na glavnem kolodvoru

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo

na dan 3. maja 1934 ob 11. uri

v sobi šte. 1 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam soba št. 5.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša:

Din 27.000.—.

Ponudbe je kolekovati po § 9 zakona o izpremenbah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. III. 1932, Službene Novine br. 70 - XXIX z dne 26. III. 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašene licitacije v »Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine« in na razglasni deski mestnega načelnstva mariborskega. 1528

Za birmo

dobite pri urarju

Jakobu Mulavcu

Maribor, Kralja Petra trg (Magdalena)

po neverjetno nizkih cenah, ure, zlatino in vse kar bi rabili za vašega birmanca.

Tudi Vam naš Jakob za malenkostno ceno izvrši vsako popravilo.

Pozor!

Stavbeniki, hišni posestniki, tovarnarji, obrtniki ter vsi ki nameravate zidati ali preurediti svoja poslopja, obrate, delavnice in posestva

Pozor!

oglejte si mojo bogato prebrano zalogo

vsakovrstnega rabljenega železja, strojev, orodja, cevi, stebrov za verande in balkone, traverz, kakor tudi kovnega in pločevinastega železja, jermenic, transmisij, zobčastih koles itd. — Opozarjam tudi lastnike avtomobilov, da imam veliko izbiro nadomestnih delov, pribora itd. v zelo dobrem stanju.

Priporoča se **JUSTIN GUSTINČIČ**, Maribor, Tattenbachova ulica 14, tel. 21-30, 1526

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam tužno vest, da je gospod

Ivan Gerželj

danes ob 8. uri v bolnici, star 20 let, za vedno zaspal.

Pogreb bo v ponedeljek, 16. aprila ob 17. uri iz mrtvašnice na pobrežko pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, 17. aprila ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

Pobrežje pri Mariboru, dne 14. aprila 1934.

Ivan in Frančiška Gerželj, starši: Drago, Rudolf, Lojze in Jože, bratje: Marica, Valerija in Dora sestre in vsi ostali sorodniki. 1533

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom prebriske izgube mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

Ivana Zvana

železničarja v pok.

izrekam tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujem za krasne darovane vence ter za mnogoštevilno častno spremstvo na zadnji poti blagega pokojnika.

ŽALUJOČI OSTALI.

Maribor, dne 14. aprila 1934.

Če so potrebne Vaše postelje ponovnega zrahljanja, če so potrebne Vaše madrace ponovnega tapetiranja, če je potrebno Vaše pohištvo nove prevleke, potem se obrnite do nas. Postregli Vas bomo dobro in poceni. Da dosežemo največjo čistost, smo nabavili najnovejšo in najmodernejšo stroje za razčesavanje žime in afrika in izumili specialno napravo za čiščenje tapetiranja pohištva od prahu.

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti trdke V. Weixl.

Zapestne ure Din 90-
samo pri

M. Jäger-jevemu sinu

ZLATO.
zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska alinerija zlata. Orožnova ulica 8. 2642

TAPETNIK OSKAR WISTAN.
Koroševa ulica 4. se priporoča. Gre na dom in deželo! 1239.

VSA TAPETNIŠKA DELA
in popravila s specialnim strojem izvršujem hitro, solidno in poceni. Novak, Vetrinjska ul. 7 Koroška cesta 8. 1478

Halo! Najboljši MOŠKI PODPLATI

Din 30, ženski 20, blago prvovrstno, garantirano. Izvršujem vsakovrstna popravila po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Se priporoča Lovce, Glavni trg 4, dvorišče. 1494

WEKA MARIBOR

JOS TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

Opravična številka IX I 2080/33-10

Opravična številka IX I 3781/33-8

Dražbeni oklic Dražbeni oklic

Dne 30. maja 1934, ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Dragučova vl. št. 129

Cenilna vrednost Din 15.636.50

Najmanjši ponudek Din 10.460.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 29. decembra 1933.

Dne 4. junija 1934 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Hrenca vl. št. 15

Cenilna vrednost Din 91.135.50

Najmanjši ponudek Din 60.757.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 29. marca 1934.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik TANKO DETELA v Mariboru.